

Til minnis
um trýggjar
brøður

Anna Evensen
5. partur

Síða 11-12, 17-18

Spurnartekin
við ICES

Vit seta enn eina ferð
spurnartekin við ICES,
nú tað vísir seg, at
teirra útrokning, sum
vísti 50% øking av
veiðitrýstinum í fjør, var
skeiv.

Síða 8-10, 25

Føroyingar á
stevnu um
heilsu og trygd
há fiskimonn-
um í Alaska

Frágreiðingin hjá Onnu
Mariu Simonsen verður
løgð fram á altjóða
fundi í september.

Síða 16

Baksíðan

Nýggi "Skálaberg" komin

Tað er stórhending hvørja ferð eitt nýtt skip kemur í flotan, og hetta er ikki minst galdandi nú 5. "Skálaberg" er komin. Vit hava frásøgn frá komuni mánakvøldið. Í næsta blað hava vit eina longri frásøgn frá hesum okkara nýggja flaggskipi.

Almenna rættarloysið kann nú gerast upp í peningi:

Fiskimenn við lóg diskrimineraðir við sjúkrapeningi

Takkað veri útinnandi og lóggevandi valdinum skulu fiskimenn hava lægri sjúkraløn enn onnur. Hetta er úrslit av tilætlaðari lóggávu.

Síða 24

Tel: 471116 Fartel: 216270

BURÐARDYGGUR

Mustad

FISKIREIÐSKAPUR

poul@kjolbro.com 24/7 tænasta

Alarmur - Skipsvakt - Vakt
Virðishandan - VIP
Náttarvakt - Sjónvarpansni
Atgongdskontroli
Trygdarráðgeving

ANSNI

211 112

Tin trygd
fyri tryggjeika

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
idnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreassen - Varðagata 29-30
FO-100 Tórshavn - Tlf. 31 34 42

Hesa vøkru myndina hevur skyldmaðurin, Per á Hædd, tikið. Sitandi eru tað Petur Eli t.v. og Palli. Aftanfyri Niklas. Umframt beiggjarnar eru systrarnar Mona, Naena, Petra og Antona.

Til minnis um brøður mínar

Petur Pauli Mikkelsen, f. 22. nov. 1923 – d. 16. apríl 2002

Niklas Mikkelsen, f. 5. apríl 1932 – d. 3. juni 2003

Petur Eli Mikkelsen, f. 10. sept. 1934 – d. 18. apríl 2002

Tað fellur mær ikki so lætt at skriva nøkur minningarorð um tykkum, elskaðu brøður mínar, ið stóðu mær so ómetaliga nær, alt eg kann minnast. Vit høvdu tann stóra framíhjárætt at vaksa upp í einum heimi, har Jesus varð settur í hásæti. Foreldrini fevndu okkum við inniligum kærleika og lærdu okkum at vera góð við hvørt annað og at hjálpast at.

Tað var gott at vaksa upp í Gøtu, nógv var spælt á tí stóra sandinum, flota út fyri ella vera á seiðabergi. Men tað var

ikki bara spæl, tí vit vóru við í øllum arbeiði. Tá ið vit røktaðu torv, tók tað tveir tímar at ganga hvønn vegin, men hetta vóru okkara útflukts dagar, sum vit gleddu okkum til. Vit vóru í haganum fyri dagin, høvdu primussin standandi á einum leypi, gjørdu drekka og kókaðu egg. Tað besta av øllum var, at vit fingi altíð skerpikjøt, tá ið vit vóru í torvi.

Palli og Mona máttu taka um endan. Eg minnst bara sorgleysar dagar til 1935. Men tá var tað sum at alt fór í sor

í mínum barnasinni, tí at mamman gjørdist knappliga sjúk. Doktorabáturin kom eftir henni, og pápi sat hjá henni á sjúkrahúsinum, tí læknin segði, at tað var eingin vón. Tað var gott at hava lært hetta at líta á Gud og biðja hann um hjálp í neyðini at gera mammu fríska. Og tað hendi tað, sum læknin segði var eitt undur, mamma bleiv frísk aftur.

Tá vísti tú, góði Palli, hvør dugur var í tær. Tú, 12 ára gamal, og Mona, 13 ár, tóku alt arbeiðið á tykkum. Pápi mátti til skips, um heimið skuldi

Meira at kalla ungdómsmynd av teimum trimum. Frá vinstru Palli, Petur Eli og Niklas.

fungera. Men tit røktaðu torvið, pápi hevði skorið, áðrenn hann fór avstað, tit saksaðu og settu epli niður. Tit gingu fyra dagar um vikuna í skúla. Tær báðar kýrnar í kjallaranum skuldu mjólkast og ambætast, breyð skuldu bakast og skuffikakan til sunnudagarnar bleiv ikki gloymd. Tit høvdu langar arbeiðsdagar, men leygar-kvöld vóru hugnalig, tá ið grønsápuroykurin reykt um alla lonina. Ja, tit ansaðu øllum á fyrimyndarlígan hátt. Eg havi alt síðan havt stóra virðing

fyri tykkum. Meðan mamma var vekk, vóru tey smærru systkini úti hjá familju og vinum. Vit vóru sjeystkin í aldri- num 1 til 13 ár. Nakrir mánaðir gingu, so var mamma heima aftur – og so var alt gott.

Palli
Palli fór til skips sum aðrir dreingir. Hann tók setiskiparaprógv veturin 1945/46 og longdina í 1950. Hann sigldi við "Sigurfarinum", sum segl- húsmenninir áttu, bleiv bestimaður og seinni

skipari. Tað sigur eitt sindur um Palla, at hann sigldi fleiri og fjøruti ár við hesum sama reiðarí. Ábyrgd og røkiskapur var honum í holdið borið, og hann var góður við skipini, hann førði. Palli giftist Trinumiu úr Niðristovu í Gerðum og setti búgv í Klaksvík. Tey finga synir- nar Pól og Andrias.

Nú kundi Palli hugna sær saman við við familjuni. Hann var farin á land av "Kvikki" og róði út saman við yngra soninum, Andiasi, til hann knappliga gjørdist sjúkur. Áðrenn 4 mánaðir vóru farnir, flutti Palli higani til teir ævigu búsatðir, sum Harrin fór at tilbúgva teimum, sum líta á hann.

Petur Eli
Ikki hugsaðu vit, at Palli og Petur Eli skuldu flyta frá okkum í senn. Tá ið eg hin 18. apríl um morgunin vaknaði av telefonini, og røddin hinumegin segði mær, at Petur Eli var farin um náttina, fekk eg ein stóran skelk. Petur Eli!!! Hetta kundi ikki passa, fór upp og dreiv um gólvið. Petur Eli, sum eg hevði tosað við dagin fyri. Petur Eli, sum altíð var so glaður, skemtiligur og stuttligur, stutt sagt tað var altíð látur, har Petur Eli var. Sama hvat evni vit umrøddu, hevði hann altíð eina stuttliga søgu í samband við tað, vit tosaðu um.

Orsakað av einum ringum skaða, hann fekk í hondina, lá ikki væl fyri hjá honum at blíva sjómaður, hóast góðan sjónáttúr og hugurin stóð til tað. Aftaná trý ár til skips fór hann ein vetur á háskúlan í Havn og ein vetur til Danmarkar á háskúla, áðrenn hann byrjaði á læraraskúlanum í Havn. Aftaná lokna útbúgving í 1960 fekk hann starv við Tofta skúla í 1960-67. Síðani starvaðist hann sum fyrstlærari við

Gøtu skúla, til hann legði frá sær í 1997. Sum lærari gekk Petur Eli eldhugaður upp í sítt yrki, og hann dugdi væl at læra frá sær. Tá ið hann tosaði við næmingarnar, var tað ikki teir, sum dugdu best, hann tosaði um. Heldur var tað um teir minni- mentu, sum høvdu hjálpt fyri neyðini. Hann var ógvuliga barngóður, og tí er svárur saknur hjá abba- børnunum og teimum fyra børnunum, hann og Ninnema finga saman. Tey eru Elin, Petur Páll, Jóannis og Barbara.

Petur Eli og Niklas vóru virknir fyri, at tað skuldi vera góður trivnaður hjá teimum eldru í sóknini, og komu teir regluliga í Gøtubrá hvørt týskvöld at hugna sær við andakt og stokkum ella spølum. Men hvørgin kom at uppliva at síggja spakan verða settan í til nýggja eldrasambýlið, sum teir við heilum huga virkaðu fyri at fáa bygt.

Niklas

Eitt ár er farið, har fleiri, vit vóru góð við, eru farin afturat. Vit eru aftur í Gøtu, okkara triðja og seinasta beiggja fylgja vit tann seinasta teinin yvir í kirkjugarðin. Hóast tað bert er stovið, ið er í kistuni; tað er gott at hava uppreisnarvónina, tað tekur broddin av sorgini og sakninum.

Heilt frá tí tú var reiva- barn, góði Niklas, hevði tú hesa stillisligu framferð, vaknaði altíð við einum smíli. Hetta deiliga smílið fylgdi tær alt lívið ígjøgnum, tó at tú ikki altíð hevði grund til at smílast. Jú, tú vart okkum ein fyrmynd. Eg minnst til, tá lítli sonur tín doyði. Tú komst heim av hospitalinum, "hann var ein lítill pílagrímur, eitt lán, vit mugu bara takka Harra- num fyri, at vit sluppu at eiga hann hesa tíðina", segði tú stillisliga, tá tú misti tín einasta son.

Niklas fór 14 ára gamal til skips við "Sigurfarinum". Har var hann við í trý ár. So fór hann í land at læra seg jarnsmíð og fekk lærupláss í "Ídni" í Klaksvík. Hesi trý árinu búði hann hjá Monu og Urbanus Olsen, og tey gjørdust Niklasi vinfólk fyri lívið. Restina av útbúgvingini tók hann í Havn. Hann sigldi inn ímillum hjá "Mærsk", fór so niður at taka seinasta partin, og har hitti hann Mariannu, Norðuri í Stovu í Kvívík, sum hevði lært til sjúkrasystir. Tey giftust og eftir at hava búð eini trý ár í Danmark,

Her síggja vit foreldrin. Pápin var Poul Amaliel. Foreldrin hjá honum vóru Peter Pauli í Barbustovu, og mamman var Anna Katrina Joensen av Dunganum, bæði úr Syðrugøtu.

Mamman var Perlina, ættað úr Rituvík. Foreldur hennara vóru Nicolina og Per, sum vóru fyrstu niðursetufólk í Rituvík í 1873.

komu tey heimaftur og búsettust í Gøtu. Í teirra heimi var altíð hugnaligt at koma.

Í fleiri ár var Niklas tekniskur leiðari á Norda- far-støðini í Føroyingahavnini. Seinni fór hann at passa maskinurnar á Víkavirkinum. Har fekk hann ein álvarsaman blóðtøpp í hjartað, sum kom at merkja hann fyri lívið. Hann fór so at arbeiða á maskinverkstaðnum í Kambsdali, men eitt frostkvöld gleið hann og breytt seg sundur. Hann fór ikki í arbeiði aftaná hetta. Hann kom á føtur aftur, men nú gjørdist Marianna sjúk, og gangandi á høkjum fór hann niður við henni til sjúkraviðgerð, men har var eingin hjálpt at heinta, og aftaná sjúkralegu í uml. 4 mánaðir, misti hann elskaðu konu sína, bara 60 ára gomul.

Í øllum hesum var Niklas tann sami, róligur og vinsælur og gleddi seg um sínar fyra dótur Marjun, Eghild, Jórún, Sunrid og familjuna annars.

Nú fór Niklas undir ta tænastru, hann gleddi seg mest um at kunna hava verið við til. Hann ferðaðist saman við Peturi Magnusson av Strøndum

sum frítíðartrúboðari. Hesa tíðina kom hann í samband við nógv fólk á bygð og vann sær nógvar vinir.

Niklas var eitt gott umboð fyri tann Harra, hann kom at kenna og elska sum ungur. Hann var iðin í tænastru í missiónshúsinum í Gøtu. Hann var í nevndini og var ein av stuðlunum har.

Seinastu trýggjar mánaðirnar lá hann á sjúkrastovni í Klaksvík. Hann vaknaði dag frá degi, men segði, at hann hevði tað gott, og so tosaði hann bert um okkurt annað. Nú sóðu vit, hvønn veg tað bar. Hansara nærmastu sótu hjá honum, hann hugdi upp: "Nú ræður um, at vit øll somul møtast heima í dýrdini". Røddin var veik, men tað var skilligt, at tað var umráðandi at fáa hetta sagt.

Nú var eingin megi eftir. Nú var komið har til, tú skrivaði í seinasta versinum í sanginum, tú skrivaði til Gøtu.

Í dýrd handan fjøld saman við teimum, sum fóru undan.

Ærað veri minnið um brøður mínar Palla, Niklas og Petur Eli.

Ein av systrunum

Seinasta versið í sanginum, sum Niklas skrivaði til Gøtu

Tá sólin so lækkar, og megin hon fer,
og dagarnir fækkast, heilt livandi er
tann myndin um heimið ein sólgæmffjöld,
sum bert fær sín líka í dýrd handan tjöld.

Hendan frálíka myndin er tikin í 1935 av allari familjuni uttan pápanum, sum "typiskt" var til skips.

Aftast er mamman, Perlina, sum heldur á tí lítla Petur Eli. Undir liðuni á henni er elsta dóttirin, Mona, sum heldur á Onnu, dóttir Sannu, sum var systir Poul Amaliel. Tað er pápi Onnu, Petur á Hædd, sum tekur myndina. Petur var so framúr góður við familjuni hjá konu síni. Hann var hugtikin av tí sera góða samanhaldi, sum hann sá her, og sum framvegis er. Hetta sæst eisini á hesum minningarorðunum.

Í miðraðnum standa Naena og Palli, og fremst stendur Niklas, eitt sindur forsagdur, millum tvíburasystrarnar Antonu t.v., og Petru.

Í dag eru bert systrarnar eftir á lívi.

Samrøða við Jógvan Edvard Hansen, ættaður úr Fuglafirði:

Frá Bakkafjørðinum til Vestmannaoyggjar

Vit vóru so heppin seinast í juni at hitta tann 88 ára gamla Jógvan Edvard Hansen, sum er ættaður úr Fuglafirði, men sum hevur búð í Íslandi meginpartin av síni tíð. Fyrst á Bakkafjørðinum og síðani í Vestmannaoyggjum. Jógvan Edvard er framúr skilagóður, og hevur hann upplivað ein hóp og dugir væl at greiða frá. Í aðrar mátar er hann heldur ikki fyri nothing. Tá tosað var um eina mynd, sum hann hevði heima í Vestmannaoyggjunum, og sum kundi verið hóskandi til hesa grein, varð skotið upp, at hann kundi fáa okkurt abbabarn at skanna hana og so senda hana við telduposti til FF-blaðið. Nei, segði hann, hetta dugdi hann væl at greiða sjálvur. Heima hevði hann heilar tvær teldur við allari útgerð, og honum nýttist als ikki nakra hjálp til at skanna og senda eina mynd!

Ættaður av Brúnni í Fuglafirði
Jógvan Edvard er sonur Hans Jakku á Brúnni í Fuglafirði og Petru f. Joensen, dóttir Syðradals Jógvan, sum sjálvur triði doyði við torvbáti 1892. Líkið rak inn á Tvøroyri, har hann varð grivin.

Jógvan Edvard er føddur 26. juni 1915. Hann fór sum aðrir ungir dreingir til skips 14 ára gamal í 1930, og var hetta við "Pilot" hjá S. P. Petersen. "Pilot" var tá framvegis deyðsiglari, t.v.s. uttan

Her síggja vit Jógvan Edvard saman við sínum systkjum. Tey eru:

Frá vinstri: Oluffa, kona Klæmint, Klæmint, Mína, kona Hans Jacob, Rakul, Hans Jacob, Jógvan Edvard, Esther, kona hansara, Engelbreth og kona hansara Karla. Fremst er systirin Petronella.

Nú "Skálaberg" er komin kann nevast, at skipararnir, brøðurnir Ólavur og Róðin Biskopstø, eru ommu- og synir Rakul.

motor, so Jógvan Edvard hoyrir til tað ættarliðið, sum hevur roynt hetta. Skipari var Óla Andreas frá Gjógv.

Tað var ikki bert tað, at eingin motorur var. Tað var heldur einki annað. Eingin móguleiki var fyri at samskipta. Hetta kundi bert gerast við at skipini komu uppá prei og róptu millum sín. Var annað skipið fyrri kortum komið

úr Føroyum, kundi tíðindini fáast á hendan hátt. Einasta útgerðin umborð var kumpass, logg og sekstantur at navigera við, og hesin kundi bert nýttast, tá sólin sást.

Teir høvdu ringan túr til Íslands. Veðrið gjørdist so ringt, at teir mistu báðar bátarnar. Alt saltið fór út í annað borðið, so manningin mátti fara í lastina at lempa, so skipið

kundi fáast á rættkjøl aftur. Tá stýrimaðurin, Klæmint í Oyndarfirði, eina ferð fór upp í kappan at hyggja at skilinum, sá hann fiskakassan uppi í stórseglinum.

Her stóð so illa til, at teir blussaðu eftir hjálp. Teir vóru heilt nær einum enskum trolara, men umborð har lótust teir ikki um vón. Teir vóru so nær, at teir mundu rent á trol-

aran. At enda máttu teir taka skipið undan vindinum. Ongastaðni var at fara í havn. Hóast skilið fóru teir at fiska og fingi 26.000 fiskar, sum var gott. Sigast kann, at hetta var ein harðlig byrjan á sjólvíninum hjá einum ungum drongi. Men Jógvan Edvard fekk ikki skrekk. Árið eftir fór hann við "Atlantic", og hetta var eitt heilt annað far, sum

hevði bæði motor og radio. Skipari var pápa-beiggi hansara, Sámál á Brúnni, og reiðari var Piddi, S.P. Petersen, junior. Her var Jógvan Edvard við í 3 ár. Seinni var hann ein vetur við "Bernaise". Hetta var í teirri tíðini, tá menn flaktu á dekkinum, og stríðið var byrjað um tað ikki kortini mundi vera frægari at hava fleki-borð, har menn kundu standa upprættir og flekja, kortini. Men tá teir fóru við línu, fingi teir borð at flekja á, og tá gekk sjón fyri søgn, hvat var betri.

Yvir á Bakkafjørðin
Beinleiðis orsökkin til hesa samrøðu er, at Jógvan Edvard er ein av teimum føroyingum, sum hava verið á Bakkafjørðinum, sum FF-blaðið hevur ætlan um at vitja í næstum. Bakkafjørðurin má sigast at vera ein partur av ikki bert okkara fiskivinnu-søgu, men eisini tí íslendsku, tí her komu føroyingar at rógva út í heilt nógv ár.

Her skal fyrst nevast, at tað fyrsta ítøkiliga, vit vita um Bakkafjørðin, er, at pápi ta 98 ára gomlu Miu á Støðini í Syðrugøtu, sum vit fleiri ferðir hava umrøtt her í blaðnum, róði út á Bakkafjørðinum. Men sama ár sum Mía varð fødd, í 1905, gekk hann burtur har uppi saman við einum drongi úr Lamba.

Jógvan Edvard fór í 1932 upp á Bakkafjørðin at rógva út saman við

Hendan myndin er tikin, nú Jógvan Edvard var heima í Fuglafirði, har hann helt sín 88 ára føðingardag.

Frá vinstri síggja vit fyrst Jákup, skómakaran úr Gøtugjógv. Pápi Jakku, Líggjas á Fløttinum, róði í nógv ár út á Bakkafjørðinum, har hann eisini var saman við Jógvan Edvardi, pápa hansara og brøðrum hansara. Hetta koma vit at frætta meira um í komandi blað. Jakku og Jógvan Edvard vórðu annars konfirmeraðir saman norðuri við Gjógv í 1929. Næstur Jakku er Sædis, dóttir Jógvan Edvard, sum býr í Noregi. Síðani Jógvan Edvard og seinast dóttirin Augustina, sum býr í Fuglafirði.

Her síggja vit alla familjuna hjá Jógvan Edvard. Tey eru frá vinstri: Aftara rað: Ingolf, Sonja, Sædis, Vigdis, Augustina. Fremra rað: Sisi, Jógvan Edvard, Esther og Hans.

pápanum, sum fiskaði har uppi í nógv ár. Og teir vóru ikki einsamallir. Her vóru t.d. gøtumenn, lambamenn, vágamenn. Jógvan Edvard minnst framvegis nøvn sum Olivur á Ryggi, Liggjas "Fløttur", Zakaris Karl, Eiðis Hans Jakku, og brøðurnar Hans Andreas og Liggjas hjá Henrikki.

Teir, sum fóru til lands í Íslandi, høvdu maskinbát við. Men ikki var maskinorkan tann heilt stóra, einans 2 hk Wichmann. Fuglfirðingarnir fóru vanligar yvir við "Kyrjasteini" hjá Jákupi Haraldsen, tá hetta skip kortini skuldi yvir á eysturlandið á snørisveiði, ella teir fóru á sildarveiði við nót, sum var ein vanligur fiskiskapur hjá føroyingum tá. Heima aftur fóru teir við ymsum skipum sum "Novo", "Lyrur" ella onkuntíð íslendskum trolara. Farið var vanligar fyrrapartin í juni og komið varð aftur í september.

Slapp ikki at rógva kapp á Norðoyastevnu. Eitt árið kom fráferðin sera tvørliga við. Jógvan Edvard vandi til kappróður á Norðoyastevnu, men hann mátti fara áðrenn róðurin, og her var eingin bøn.

Vanliga vóru teir tveir mans á hvørjum báti. Fyrstu tíðina royndu teir við snøri. Men seinni royndu teir við línu, og teir høvdu gørn við at veiða sild til agn. Línan mátti dragast við hond. Men tað var gott at fiska til streym, sum ikki var nógvur á fjørðinum. Hetta merkti eisini, at ikki var nógv flóð og fjøra. Línuveiðan var fyrst á gamla føroyska háttin við línutroði. Línan varð fyrst rakt, men síðani varð egnt í stamp, og teir gjørdur sær línurennur úr kopari.

Nógvir føroyingar á Bakkafirði. Tað vóru ofta nógvir føroyingar á Bakkafirði. Jógvan Edvard kann ikki rættliga seta tal á. Men Kaj í Bartalstovu í Syðrugøtu, sum var á Bakkafjørðinum í 1943, heldur, at hetta árið vóru einir 50 føroyingar her. Men hetta var misjávnt frá ári til árs. Millum útróðrarmenninar vóru eisini okkurt ár kendir gøtuskiparar sum Óla Hans Olsen við sín- um báti "Røvarin", og Jákup Andreas Poulsen, á Mýr- uni. Tilsamans vóru tað sambært Sámali Johansen upp til fleiri hundrað føroyingar, sum vóru til lands í Íslandi.

Tey fyrstu árin varð fiskurin avreiddur feskur,

Døturnar hjá Jógvan Edvardi, Sonja og Sædis, heima á Bakkafjørðinum.

men kruvdur og heysaður. Fyrir tókan, sum keypti, var Jacob Gunnlaugsson, sum egentliga hoyrði heima í Keypmannahavn. Fyrir tókan hevði mann fyrri seg á Bakkafjørðinum at taka ímóti fiski.

Men so fór hendan fyrirtøkan fallit. Tá máttu teir flekja og salta fiskin sjálvir. Tá var hann okkurt árið førður heim við "Kyrjasteini". Hann var á sildarveiði og fór kortini heim tómur og vildi hava fiskin til barlast.

Men at salta fiskin sjálvir var nógv strævnari. Fiskurin skuldi berast niðan í høgan bakka, og varð so virkaður í skúri. Men tað var nú nógvur fiskur at fáa. Tað kundi væl henda, at menn finga 100 skippund (eitt skippund er 160 kg) fyrri bátin. Men Jógvan Edvard kláraði tað eina árið at fáa 100 skippund einsamallur. Hetta var í 1949. Tá kom hann eisini í "Dimmalætting".

Búðu á posthúsinum. Teir búðu á loftinum í húsunum, har telefonstöðin og posthúsið vóru í miðhæddini. Í hvussu er seinni búði hreppstjórin,

sum var einkjumaður, eisini har við einum soni. Hon tosaði flótandi føroyskt, hóast hann ikki hevði verið í Føroyum. Teir búðu uppi á loftinum saman við Gøtumonnum, sum Liggjas á Fløttinum, Eiðis Hans Jakku, Zakaris Karl saman við synum sínum, Thorvaldi og Hendrikki. Annars høvdu handilsmenn eisini hús, har útróðrarmenn kundu búgva á loftinum, har fiskur varð virkaður í kjallaranum.

Tað var annars ikki langt at rógva. Vanliga varð bert veitt á sjálvum fjørðinum, og tað kundi taka 20 minuttir til hálvan tíma at sigla á fiskileið.

Bjargaðir av kík. Viðhvørt róðu teir til havs, og var hetta serliga tá farið var við snøri. Men tann 2. aug. 1939 mistu teir bátin úti til havs, og kundu eins væl sjálvir ligið eftir á. Nógvir fiskur var at fáa, og skjótt var báturin fullur av fiski. Tað vóru tveir bátar afturat á bankanum. Tað var fitt av vindi av útnyrðingi. Teir vildu lata fisk frá sær sjálvum til hinar, so teir

koyrdu fulla ferð á móti aldunum. Men tá kavaði báturin, tungur sum hann var, og hann fór at søkka. Hin maðurin umborð var Jacob hjá Benadikt. Nú var støðan hættislig. Bjargingarútgerð var eingin umborð. So teir sóðu sær ikki annan móguleika enn at vevja kíkarnar um hondina og so vóna tað besta. Men ólukkutíð fekk Jógvan Edvard standaran um annað beinið og varð við at verða hálaður niður við bátinum, tá hann sakk. Men í evstu løtu slapp hann leysur og flotnaði upp saman við kíkunum.

Hin báturin ansaði eftir, at nú var knappliga eingin bátur, men bert roykur. Teir í skundi at kvetta línuna, seta boyu á, og so at stíma. Teir síggja so kíkarnar, og menninir fingust so inn í bátin.

Ein íslendskur trolari kom framvið og varnaðist støðuna. Hann tók teir umborð og fekk teim turr klæði og okkurt til matna, so teir komu fyrri seg. Teir fóru so umborð aftur á hin bátin. Báturin, sum Jógvan Edvard misti, var ótryggjaður. Annars hevur hann havt fimm bátar.

Gott samband millum føroyingar og íslendingar. Umframt mannfólkið, sum var á Bakkafjørðinum, var eisini ein hópur av konufólki, sum gjørdur mat, og sum annars tóku sær av tí húsliga, sum tørvur var á.

Tað var sera gott samband millum føroyingar og íslendingar. Allir íslendingar dugdu føroyskt. Tað vildi verið náttúrligt, um fleiri pør komu burtur úr. Men Jógvan Edvard veit bert um seg

sjálvan, sum fekk ein maka. Hann fann saman við Esther, dóttir Hjalmar Frederikson. Tey giftust í 1941 og búsettust á Bakkafjørðinum tey fyrstu 9 árin. Tey fluttu so til Vestmannaeyjar.

Hildu Jógvan Edvard vera deyðan. Forlovisið hjá Jógvani Edvard í 1939 fekk eitt sindur av óvæntaðum avleiðingum. Av hesi orsök avgjórði hann av at fara eitt sindur seinni heim enn hinir føroyingarnar. Hann kundi sleppa seinni við Drotningini (Dronning Alexandrine). Men nú byrjar seinni heimsbardagi, og tryggingin fer so nógv upp, at DFDS ikki hevur ráð til at lata Drotningina sigla.

Tískil setur DFDS tey smærru skipini, "Primula" og "Bergenhus", inn í hesa rutu, og Jógvan Edvard ger av at fara heim við "Primulu", og hann boðar familjuni í Føroyum frá hesum. Nakað samstundis frætta tey í Fuglafirði, at "Primula" er søkt, og tey heima hildu hann vera deyðan.

Nú var kríggj, og einki frættist um, hvussu støðan veruliga var, og ikki var heldur loyvt at boða frá. Veruleikin var, at teir vóru tiknir av bretskum krígsskipi, og skuldu takast til Kirkwall í Orknoyggjunum. Teir máttu sigla við ongum ljósum. Bátarnir hingu úti, um nakað skuldi hent. Teir skuldu sigla eftir ljósinum á herskipinum, sum sigldi undan teimum. Skjótt sóðu teir Føroyar aftur. Komnir til Kirkwall vórðu fototól og filmir tikin frá øllum. Teir lógu átta dagar í Kirkwall. Her inni lógu fleiri hundrað skip. Timburskip og oljuskip lógu úti á reduni vegna brunavandan. Her lá eisini eitt týskt ferðamannaskip, men mótsett umborð á hinum skipunum, sóðu teir ikki eina sál umborð á týska skipinum. Her sóðu teir týskarar á veg til Scapaflow at bumba ta týðningarmestu bretska flota-havnina.

Síðan varð siglt til Danmarkar og hagani aftur til Føroyar. Men tá høvdu teir verið burtur meira enn ein mánað. So vit kunnu ætla, at tá hevur gleðin verið stór í Fuglafirði. Annars merktu tey ikki nóg til kríggj á Bakkafjørðinum, men tað gjørdur tey meira á Seyðisfjørðinum. Bretskir soldatar vóru tó á Bakkafjørðinum. Hesum fekk Jógvan Edvard eisini nyttu burtur

úr, tá sonurin brendist. Tá komu bretar við medisini, og drongurin kom fyrri seg.

Fluttu til Vestmannaoyggjarnar. Tey finga sum frá leið 7 børn, 5 gentur og 2 dreingir. Tað var so lítil skúlagongd Bakkafjørðinum. Her var bara skúlagongd um veturin, og afturat hesum var skúli hjá prestinum, tá børnini vóru fermd. Men hetta var ikki nóg mikið í mun til teir móguleikar, sum vóru aðra staðni.

Tað búðu uml. 150 fólk á Bakkafjarðarleiðini. Tey vóru ikki so nóg inni í bygdini, tí tað var stór sveit við bóndum har á leiðini. Nú man tað vera øvugt.

Føroyingar fyrstir við línu í Íslandi. Jógvan Edvard heldur, at føroyingar vóru fyrstir at brúka línu í Íslandi. Tað fyrsta, hann sjálvur hevur hoyrt um línu í Føroyum, var á Eiði í 1838. Abbi hansara, Gøtu-Hanus, róði út á Eiði við línu í 1868. Línan varð tá roknað fyrri at vera skaðilig fyrri fiskastovnarnar, so menn kærdu til yvirvøldina. Tað gjørdur teir eisini seinni í Íslandi.

Einsamallur við trolara. Sum sagt flutti Jógvan Edvard í 1951 til Vestmannaeyjar. Men hann fór tó aftur á Bakkafjørðin at rógva út inntil 1954.

Síðani keypti hann sær bát, sum var 25,5 tons. Hann royndi fyrst við snøri so við línu. Síðani fór hann at royna við trolu. Tað var ringt at fáa fólk, so hann royndi einsamallur við trolu. Hildið varð, at hann var tann einasti í Íslandi, sum hevur roynt hetta. Báturin var gamal, bygdur í Reykjavík í 1912, og Jógvan Edvard hevði ikki ráð at halda hann viðlíka. Í staðin fyrri fekk hann sær ein plastbát.

So legðist Jógvan Edvard uppá land og fekk arbeiði í "ríkinum" í 16 ár.

Gosið. Jógvan Edvard kom at uppliva tað stóra eldgosið í oyggjunum, sum byrjaði 23. januar 1973. Hann greiðir frá, at tey vóru farin í song. Tá kemur dóttirin, Augustina, sum annars býr í Fuglafirði nú, inn í kamarið og sigur, at konan, sum búðu í næsta húsi, segði, at tað var eldgos. Augustina helt tó, at hetta var tvælt.

So fór hann sjálvur at hyggja og sá eld. Hann helt fyrst, at eldur var í

Havnin í Vestmannaoyggjum áðrenn gosið.

húsunum nærindis. Men tað var skjótt, at tað gjørdist greitt, at hetta var meira álvarsligt enn so. Onkur stuttlig søga er um hesa nátt. Í Íslandi verður sodavatn kallað gosdríkkur. Onkur kom og purraði keypmannin út, og segði at tað var gos. Hann svaraði aftur: "Setið tað barauttanfyri"!

Men það mátti farast av
oynni sum skjótast. Og
það mátti farast við báti.
Tey vóru seinkað, tí ein
kona átti barn umborð á
bátinum, sum láuttanfyri.
Tey fóru kl. 5, og tá sá
fjallið út, sum um það var
klovið. Ein maður doyði
av roykeiðran, so sigast
má, at það var væl sloppið.

Tey fluttu fyribíls til Reykjavíkar. Her fekk Jógvan Edvard arbeiði í ríkinum. Hann fór so aftur til oyggjarnar í mai, tá ríkið opnaði har aftur. Tað vísti seg, at húsini vóru í lagi. Øll síðan, sum vendi móti gosinum, var dekkjað til av øsku, so her skuldi nógv ruddast. Hús, sum vóru nærri gosinum, fingi skaða av hitanum.

200 hús fóru fyrí skeytið. 1.000 fólík komu ikki aftur til oyggjarnar. Fólkatalið var 5.200 undan gosinum, og er enn bert 4.500.

Tað sær heldur ekki so gott út fyri fólkavøkstri. Kvotaskipanin hevur oyðilagt livimøguleikarnar fyri Vestmannaoyggjarnar. Skipanin er bara góð fyri trolarar, og ekki fyri útróðrarpláss sum Vestmannaoyggjar.

Jógvan Edvard er framvegis virkin. Hann bindir bókur fyri bókasavnið á staðnum. Hetta lærð hann á Vopnafirðinum, sum er grannafjørður til Bakkafjørðin. Hann er íslendskur ríkisborgari og fekk við hesum øll rætti. Konan doyði fyrr í ár, eftir at tey høvdu livað saman í meira enn 60 ár. Men ein dóttir við familju býr í oyggjunum, so hann er ikki einsamallur. Hann hevur eisini onnur ítrív. Hann hevur sungið nógv í kóri. Og so fæst hann við teldur!

Vit takka Jógvani Edvard fyri samrøðuna og

Jógvan Edvard mátti saman við sínum rýma undan gosinum.

fyri tað íkast, hann hevur
givið til søguna um útróð-
ur til lands í Íslandi.

P/f Jógvan Weihe

Heil- og smásøla

Tobis

**Nýfiskaður tobis, 15-20 cm, á goymslu í komandi viku.
Orðrar kunnu bíleggjast nú á tlf. 21 38 97**

Staravegur 15 · Tlf: 31 38 97 · Fartlf: 21 38 97 · Fax: 31 38 83

T-postur: jwimport@post.olivant.fo · Heimasíða: www.jogvan-weihe.fo

**Betri góðska
– betri þrífur**

Hesa forvitnisligu myndina hava vit eisini fingið frá Jógvani. Hetta eru føroyskar sluppir, sum keyptu fiski í Vestmannaoyggjum undir krígnum.

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74

Fax: 44 42 85

**Vit gera allar vanligar
bilumvælingar sera
bílíga - so sum:**

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir,
koplingar v.m.

For- og bakhjólsleiðir og akslar

Og so hava vit tey
vælumtóktu "TYFOON"
dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar

FO-530 Fuglafjørður
Tlf. 444943 · 281943 · 217704

www.fiskimannafelag.fo

AGN

**sild
kúfiskur
makrelur
högguslokkur**

have dagligt samband med alt landlò

P/F KAMBUR

STRENDUR · telefon: 447720
ella 448095 · fax: 448744

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

Hans Jacob á Brúnni til lands

Ein beiggi Jógvan Edvard var Hans Jacob Hansen, sum var væl kendur fyri sínar gávur á ymiskum økjum. Hann dugdi m.a. væl at skriva. Í 1990 gav hann út bókina "Á Brúnni". Í hesi bók er m.a. frásøgn frá "slupptúri" við Norrönu í 1985, tá ferðast varð á Eysturlandinum í Íslandi, har føroyskir fiskimenn plagdu at koma. M.a. var bólkurin á Bakkafjørðinum, og hetta fekk Hans Jacob at hugleiða um sína egnu tíð "til lands". Hans Jacob doyði fyrr í ár, og vilja vit fegin heiðra hansara minni. Vit taka brot úr hansara frásøgn:

Eg minnst, tá eg sum smádrongur gleddi meg, tá ið landmenninir fóru at koma heim. Pápi mín var við øllum brøðrum mínum á Bakkafirði og róði út, og vanligt var, at teir høvdu so nógv ber heim aftur við, summi ár eitt heilt skrin, so komu børnini inn til okkara at biðja ber, øll finga eitt sindur. Eg minnst, at har vóru vanlig ber, so vóru eisini bláber og stundum eisini aðalbláber, tey vóru viol-ett, og høvdu ein serligan, góðan smakk.

Vit vóru fleiri smádreingir, sum møttu upp í skúlanum bláir um heila andlitið, men Reynberg dugdi at taka tað við eini glósu, og skemtandi spurdi hann okkum, um hetta vóru blámenn, sum vóru komnir í skúla.

Eisini hevði pápi altíð fløt heimaftur við, ein stóran klump, sum var nýttur til smelt, og strekti hann allan veturin og út á várið.

Allan hin smáa fiskin, sum var ov lítil at flekja, høvdu teir eisini heim við, saltaðan heilan í posum, og eg visti um fleiri fólk, serliga har sum fiskimenn ikki vóru í húsinum, ið komu um veturin og keyptu henda fiskin til døgurðamat.

Vaskaði sær eina ferð árliga

Pápi mín bar orð fyri at vera skemtingarsamur og dugdi væl at siga frá. Men hann var 50 ár eldri enn eg, heili tvey ættarlið, so eg tímdi ikki altíð so væl at lurta eftir, tá ið hann fortaldi, og er sostatt meginpartinum av tí, hann segði frá, horvið í gloymiskunar havi. Tó kann okkurt stinga seg upp av og til sum hendan frásøgnin, sum var um ein mann, ið búði á Bakkafjørðinum, og var kallaður Dabbi. Tað sjáldsama var við hesum manni, at hann sá út sum ein villmaður, tí hann vaskaði sær bara eina ferð um árið, og hetta hendi seinra partin á sumri, meðan føroyingarnir vóru har yviri.

Tá ið hesin Dabbi so

var kliptur, rakaður og vaskaður, var hann sum eitt nýtt menniskja, og hann var tiltikin at vera vakur, eingin hevði sæð so vakran mann. Nei, hann var ikki til at kenna aftur.

Eitt strævið lív
Teir gomlu landmenninir høvdu eitt stríggið og strævið lív. Peningaliga var mangan fátæksligt, men tað vóru nógv onnur lívsvirði, sum hildu teimum uppi, og sum tíverri verða so lítið mett í dag. Teir vóru ikki so lættir at taka av fótum, um eitt ár fór í hundarnar. Sum til dæmis ísárið, hvar ið allur fjørðurin legðist fullur av ísi alt summarið. Teir sluppu ikki út fyrr enn stutt áðrenn, teir skuldu fara heim. Mamma mín segði, at pápi kom heim við 90 krónum, og teir gomlu lögdu ikki nógvan pening í Íslandi. Sjúrða Andrass gramdi seg fyri brøðrunum hjá mær, at nú var Hans Jacob aftur komin við einum osti, hann visti ikki, hvør ið skuldi gjalda hann.

Spardu sjálvst teið
Sum unglingi hoyrði eg einaferð gamla Sjúrða siga við pápa, at hann sá tað nú, man var alt ov sparinn. Te var ikki skonkt, tað varð bara drukkið

kummana vatn. Tað fingust tvey sløg av margarini. Annað slagði var sum vanligt, hitt var ikki etandi. Men tað var bíligari, og tí varð tað keypt. Eitt árið Dánjal Jakku á Bakkafjørðinum var við, søgdu teir, at hann skifti ongantíð undirklæði, hann átti eingi at skifti við. Men hann var reinligur allíka-væl. Hvørja ferð, tjansur var, fór hann inn í Hafnará at vaska sær um kroppin. Dánial Jakup segði, at tá ein vaskaði kroppin, nýttist ikki at skifta klæðir. Hetta sama árið komu teir heim við einum íslenskum trolara. Mær varð sagt aftaná, at pápi vildi ikki tørna inn, tí tað var bara ein smádrongur á brúnni – skiparin skuldi vera so ungur.

Prestur purraði út
Eg veit ikki, um tað passar, men mær er fortalt eina ferð Benadikt var við, Benadikt skuldi vera so róligur, hann leyp ikki framav. So ein dagin, teir høvdu sett línuni inni á fjørðinum, sigur pápi við Benadikt: "Nú fara vit at leggja okkum, tú heldur vakt og vekir okkum, tá línun er staðin. Ein lítil ond hevur verið henda sólskinsdagin, men tá ið Benadikt sær, at hinir eru sovnaðir, leggur hann seg eisini og letur standa til,

Uppi á loftinum í hesum húsunum búðu Jógvan Edvard og teir saman við gøtumonnum. Loftið varð býtt teirra millum, gøtumenn búðu í norðurendanum.

og so reka teir inn ímóti landi. Gamli vaknar við, at prestur rópar á teir, nú eru teir ríknir beint undir Skeggjastaðir kirkju.

Krúss til døgurða
Um búumstøðurnar sigur Hans Jacob, at sæð við nútíðar eygum hevur tað verið ræðuligt, tí vit høvdu ongan krana, vit høvdu einki vask, vit høvdu heldur ongan komfýr, og vit høvdu heldur einki nátthús, ikki at tala um wc.

Tað var ljóst bæði dag og nátt, so ljósið saknaðu vit ikki so nógv. Vit høvdu ein primus, og við honum skuldu vit kóka og steikja og baka – nei, hetta árið sluppu vit frá at baka, tí (íslenska) kona Jógvan Edvard bakaði alt fyri okkum. Til tíðir máttu vit sova í øllum kjarinum. Mítt pláss var heilt úti undir vaðingini. Ein dagin eg skuldi vera heimamaður, varð mær álagt at greiða línuna, sum eftir

var, vaska upp og kóka døgurða. Línuna var eg sloppin nøkulunda burtur úr, eg hevði eisini vaskað upp, men eg hevði ongan døgurða kókað, tá teir komu aftur av útróðri. Pól var fyrstur, sum kom inn, og hann spurdi, hvar døgurðin var. Eg segði sum var, at eg hevði ongan døgurða kókað. Eg hevði vaskað krússini, sum fyri mær var ein fyrirøka, tí har var hvørki vatn ella vask. Pól var óður og spurdi, um teir skuldu hava rein krúss til døgurða í dag. Hetta var ongantíð niðuraftur lagt.

Róðu við árabáti
Eg má vera yngsti føroyingur, sum hevur róð út í Íslandi við árabáti, tí árabáturin var tá fyri langt síðani niðurlagdur. Vit vóru 6 mans, so tað var heldur nógv í einum 8-mannafari, so eg og pápi róðu út við einum gomlum báti, sum hevði ligið uppi í haganum, síðan gamli Sjúrður róði út í Íslandi, og tað var fyri nógvum árum frammanundan.

Veðurlagið er øðrvísi har enn her. Tað er so kalt um veturin og turt um summarið, at viður rotnar ikki so skjótt. Vit drógu bátin á sjógvin, hann lak sum eitt sáld. Men so kloyndu vit Sunlight-sápu í hvørja borðrivu, tá gjørdist hann tættur sum kannan.

Pápi setti seglið, sjálvur fór eg aftur í rong at stýra. Pól, sum róði við hinum bátinum, yrkti:

Hans hann stýrir Sjúrða, eg tori ikki siga tað hart, ongantíð høvdu bjargadiddir sæð so penan fart.

Foreldrini hjá Jógvan Edvard: Hans Jakku á Brúnni og Petra á Rætt.

Tilmæli frá Fiskidaganevndini til landsstýrismannin í fiskivinnumálum fyri fiskiárið 2003/2004

Tórshavn 3. juli 2003

1. Inngangur
Fiskidaganevndin er sett við heimild í § 5 stk. 9 í løgtingslóg nr. 28 um vinnuligan fiskiskap frá 10. mars 1994, við seinni broytingum.

Uppgávan hjá Fiskidaganevndini er at lata landsstýrismanninum metingar um støðuna í botnfiskastovnunum og tilmæli um fiskidagar, og hvussu fiskiskapurin skal skipast tað komandi fiskiárið.

Limir í nevndini eru: Óli Samró, formaður, Bjarni Kass: Trolskip, Jens Jacob Olsen: Trolbátar, Chris Jan Michelsen: MÚ, Róland Poulsen: Línuskip, Eyðun Johannesen: FF. Skrivari í nevndini er Hertha Olsen.

Andrias Dam hevur verið á tveimum fundum sum varamaður fyri Róland Poulsen. Asbjørn Djurhuus: Snelluskip hevur lutikið sum varamaður fyri Chris Jan Michelsen á øllum fundunum. Dánjal Jacobsen hevur lutikið í endaliga arbeiðinum fyri Bjarna Kass.

Nevndin hevur havt kunnandi fundir í oktob-er, mars og í apríl og hevur arbeitt við endaliga álitinum í mai, juni og juli mánað.

2. Samandráttur og tilmæli:

1. Sama dagatal fiskiárið 2003/04

Nevndin mælir til at halda sama fiskidagatal fyri verandi skipabólkar, sum eru í skipanini komandi fiskiár.

Hóast fiskastovnarnir eru sera væl fyri, so vilja vit ikki mæla til hækkan í fiskidøggunum. Vit meta fiskidagaskipanina at vera eina langtíðar javnvágar skipan, har fiskidagatalið ikki skal stillast á hvørjum ári.

2. Fiskidagaskipanin skal umfata alla botnfiska-veiði á føroyskum øki

Nevndin mælir staðiliga til, at allur fiskiskapur eftir botnfiski kring Føroyar verður skipaður innan fiskidagaskipanina. Eingi veiði-øki og eingir skipabólkar eiga at vera undantiknir.

Sjálvt logiska grundarlagið fyri fiskidagaskipanini er, at allur fiskiskapur innan eitt avmarkað øki verður skipaður innan sama fiskiveiðibygnað. Nevndin metir, at logiska

grundarlagið undir fiskidagaskipanini ridlar, tá týðandi veiða á sama avmarkaða øki er skipað eftir fleiri skipanum. At blanda eina kvotaskipan við nøgdaravmarking og óavmarkaðan fiskiskap á somu leið, sum fiskidagaskipanin er galdandi, kann beinleiðis taka grundarlagið undan fiskidagaskipanini.

Tí mæla vit til, at bólkur 1, sum er djúpvatnstrolarar, og eisini garnaskipini koma undir skipanina helst komandi fiskiár. Vit mæla til, at fiskadagatalið verður økt samsvarandi tí veiði, hesir bólkar hava havt rættindi til. Serrættindi fyri tosk og hýsu eiga at verða viðgjørð í hesum sambandi. Dagaskipanin verður ásett fyri allar leiðir innan fyri føroyska fiskimarkið. Vit mæla til, at djúpvatnstrolararnir koma inn í skipanina sum djúpvatnstrolarar og ikki sum ein bólkur, sum økir veiðitrýstið á innaru leiðunum. Heldur ikki eiga garnaskipini at økja um veiðitrýstið á innaru leiðunum.

Nevndin sær ongar forðingar fyri, at ytru leiðirnar skulu gerast minni áhuga- verdar fyri djúpvatnstrolararnar ella garnaskipini innan fiskidagaskipanina. Tað er ein spurningur um vektan av døgum eftir leiðum, eins og galdandi er fyri hinar skipabólkar- nar, serliga partrolararnar. Vit mæla til, at umboð fyri djúpvatnstrolararnar og garnaskipini verða vald í Fiskidaganevndina, tá bólkarin koma inn í fiskidagaskipanina.

3. Minkandi veiðitrýsti við satelittskipanini

Nevndin metir, at veiðitrýstið minkar komandi fiskidagaár.

Vit ásanna, at fyrirteytin fyri fiskidagaskipanina er, at veiðitrýstið ikki veksur í mun til langtíðarjavnvágin av tí veiðitrýsti, leiðirnar tola – tær leiðirnar, ið eru umfataðar av fiskidagaskipanini. Veiðitrýstið vil náttúrliga vaksa í samband við náttúrligar tekniskar betringar og menning sum heild. Nevndin er av teirri greiðu fatan, at alt ov nógv óvissa hevur verið í samband við skrásetingina av døgum og í samband við, at vinnan hevur vant seg við at gagnnýta skipanina til fulnar, til at

kunna siga hvat langtíðarjavnvágin er. **Vit meta, at avmarkingarnar við satelitt- eftirliti er munandi hægri enn árliga økingin í effektiviteti.**

Nevndin hevur viðgjørt effektivitetsbroytingarnar innan allar skipabólkar- nar innan fiskidagaskipanina í ár í mun til ár 1996, og metir at sum heild er lítill effektivitetsbroyting farin fram av tekniskum ávum í verandi flota. Nevndin er av teirri fatan, at stóru effektivitetsbroytingarnar henda, tá gomul skip vera skift um við nýggj. Tí metir nevndin tað vera ein umsitingarligan spurning at syrgja fyri, at sama veiðiorka verður tikið út úr flotanum, tá nýggj kemur inn. Í tíðarskeiðinum síðani 1996 eru nýggj før komin inn fyri gomul, har nýggja farið illa kann sammetast við gamla/gomlu. Vit hava ikki havt móguleika at meta, um hesi nýggju før fiska munandi meira enn tey gomlu yvir eitt longri tíðarskeið. (Sí skjal 2)

4. Smábátar út úr fiskidagaskipanini

Vit mæla til, at teir minstu bátarnir í bólki 5, sum ikki reka vinnuligan fiskiskap, verða tiknir út úr fiskidagaskipanini.

5. Umsetilgheit skipast betur – fiskadagamarknaður

Ásannast má, at umsetilgheit er í samband við keyp og sølu av fiskidøgum og rættindum. Vit mæla til at seta í verk skipanir, sum lætta um og skapa gjøgnumskygni. Vit mæla til, at frí umsetilgheit av fiskidøgum heldur fram, tó broytt til síðstu fyra mánaðirnar av fiskidagaárinum heldur enn seinastu trýggjar, (bólkur 5 undantikin).

Vit meta, at umsetilgheit av døgum millum bólkar kemur at virka betur, um allir skipabólkar og allar leiðir eru umfataðar av fiskidagaskipanini. Við umsetilgheit vil vinnan innstilla flota og veiðitól til tann fiskiskap, sum til eina og hvørja tíð er mest lønandi.

Innan bólki 4 skjóta vit upp, at loyvt verður at handla dagar millum trol og húk síðstu fyra mánaðirnar av árinum.

Ein fyrirteyt fyri eini sunnari tillaging er, at ein

Fiskastovnarnir

Toskur

Toskurin sær út til at vera hampuliga væl fyri, tí:

Mongdin er á leið tann sama sum undanfarin ár, og tilgongdin er ikki minni enn seinasta ár, helst eru fleiri góðir árgangir á veg, tí nógvur smáfiskur er at síggja.

Men ein partur av toskinum hevur verið sera rak.

Æti hevur ikki verið so nógv av, og støddin á toskinum hevur heldur ikki verið so góð, t.v.s. at fiskurin hevur verið meiri smáfallandi.

Hýsa

Nógv hýsa er at fáa, og serliga nógv av smáari hýsu. Tað ber so á tað borðið, at tilgongdin til hýsustovnin er góð.

Eisini her er minni at síggja til æti.

Upsi

Nógvur upsi er at fáa, men fiskurin er smærri enn undanfarin ár.

Nógv er til av smáum upsa, og eisini er nógv æti til.

Føroya Banki

Fiskiskapurin á bankanum hevur seinastu árin verið hampuligur. Fiskurin er væl fyri, og týðir tað uppá, at livilíkindini á bankanum eru góð.

Á bankanum er nógv æti at síggja.

Tikið samanum:

Allir skipabólkar meta, at toskurin er hampuliga væl fyri. Hýsan er eisini væl fyri. Nógv er til av smáari hýsu, so góðir árgangir eru á veg inn í stovnin. Upsi er eisini væl fyri, men har er mest til av smáum upsa, so fleiri góðir árgangir eru á veg inn í stovnin.

	Bólkur	stovnur	tilgongd	æti	Stødd
Toskur	3 4a, b 5	+ 0 0	+ ++ ++	Ójovn nøgd av æti at síggja gjøgnum árið, og eisini er ymiskt, hvussu nógv er at síggja ímillum økini	Fiskurin er meira smáfallandi
Hýsa	2 3 4a, b, 5	+ ++ + +	+ +++ + +	Ymiskt hvussu nógv æti er at síggja	Fiskurin er meira smáfallandi
Upsi	3	0	+ (nógvur smáur upsi)	0	Meiri smáfallandi fiskur

0 = sama sum seinasta fiskiár

+= betri enn seinasta fiskiár

++ = eitt sindur meir enn betri, samanborið við seinasta fiskiár

+++ = nógv betri enn seinasta fiskiár

- = verri enn seinasta fiskiár

marknaðarskipan er galdandi. Grundarlagið fyri eini marknaðarskipan er opinleiki og kunnleiki. Tí eigur tað at verða móguligt hjá øllum at síggja skrásettu nýtsluna av fiskidøgum eins og yvirliit yvir hvør, eigur loyvin.

Grundgevingar fyri at tilmæla óbroytt fiskidagatal:

I. Langtíðarskipan

Skipabólkarnir, ið virka innan karmarnar á fiskidagaskipanini, meta, at fiskastovnarnir sum heild eru væl fyri. Umboðini í nevndini hava gingið ígjøgnum allar leiðirnar fyri hvønn skipabólki sær. Niðurstøðan er greið: fiskastovnarnir eru væl fyri. Veiðan higartil í ár gevur ábendingar um nógvan fisk, nøktandi støddir, at fiskurin sum heild er væl fyri, eins og ábendingar eru um, at góðir árgangir eru á veg. Umboðini meta, at árið 2002 var sjáldsama gott til fisk, meðan 2003 higartil eisini er gott um ikki so heilt serligt sum 2002 (sí fylgiskjal 1).

Eftir okkara meting er byrjanarstøðið fyri skipanini, at dagatalið ikki skal stillast á hvørjum ári. Fyrirteytin fyri Fiskidagaskipanini er, at um veiðitrýstið – roknað sum dagatal bytt eftir skipabólkum og økjum, íroknað friðingar – er rætt ásett í byrjanarstøðunum, so skuldi tað verið rætt, um stovnurin er stórur ella lítill. Fyrirteytin fyri, at fiskidagaskipanin virkar, er, at javnvág er í veiðitrýsti. Tann týðningarmesta fyrirteytin fyri, at skipanin virkar, er, at skráseting av fiskidøgum er fullfíggið – at nýtslan av døgum er álítandi. Neyðugt er gjølla at fylgja við, hvussu veiðilevnið økjast við samanseting av flota og effektivitetsbátum, so veiðitrýstið áhaldandi er burðardygt.

Fiskidagaskipanin varð vald heldur enn ein kvotuskipan, har veiðitrýstið verður lagað eftir veiðinøgðum fyri hvørt fiskaslag sær.

Nevndin metir fiskidagaskipanina at vera eina langtíðarskipan, har tað ræður um at finna

eina langtíðarjavnvágin fyri, hvat grunnarnir kring Føroyar tola av veiðitrýsti. Nevndin hevur ta fatan, at fiskidagaskipanin síðan byrjan í 1996 hevur verið eitt slag av royndarskipan, sum støðugt má mennast. Tað er alt avgerandi fyri fiskidagaskipanina, at fyrirteytirnar fyri at kunna halda eitt støðugt fiskidagatal eru til staðar. Skipanin má vera greitt skipað, so at fiskivinnufyrisingin hevur móguleika at umsita eftir skipanini, eins og skráseting av veiðu og eftirliti er álítandi og neyvt.

Niðanfyri vilja vit gera viðmerkingar til trýggjar avmarkingar innan fiskidagaskipanina.

1. Avmarkingin í tali av fiskidøgum

Tá fiskidagaskipanin varð sett í verk í 1996, vóru 48.866 dagar. Fiskidagaárið 2002/03 vóru 40.265 dagar ella 17,5 % minni enn upprunaliga.

Eingin ivi er um, at tað er ein fyrirteyt fyri, at skipanin kann vera burðardygg í longdini, at vart verður fyri effektivitets-

broytingum. Nevndin hefur verið ígjøgnum teknisku broytingarnar, sum farnar eru fram innan teir ymisku skipabólkarnar síðan 1996 (sí viðlagda skjal), og er nevndin av tí greiðu fatan av, at tekniski effektiviteturin (veiðiútgjøgnum, tól, stódd o.s.fr) ikki er øktur í nánd av 17,5 %.

Nevndin hevur ta fatan, at skrásetingin av nýtslu av fiskidøgum undanfarin ár hevur verið ógreið. Satelittskipanin er nú farin at virka. Lítil ivi er um, at skrásetingin av døgum verður munandi neyvari nú. Okkara fatan er, at satelittskipanin fer at minka um nýtsluna av døgum á fiskileiðunum munandi í komandi fiskiári.

Nevndin mælir staðiliga til at nýtslan av fiskidøgum eftir veiðifari og bólk verður almenn. Vit mæla

til, at nýtslan leypandi er at síggja á internetportali ella kunngjörd í fjølmiðlum, so allir aktørar í vinnuni hava greiðu á, hvussu nýtslan av fiskidøgum er.

Tað er okkara vón, at vinnan sjálf finnur fram til fiskidagamarknað, har søla av fiskidøgum kann fara fram við fullum gjøgnumskygni, eins og t.d. ein húsamarknaður – útboð og eftirspurningur.

2. Onnur avmarkingin er býtið millum skipabólkar

Býtið av fiskidøgum millum skipabólkarnar 2-5 og millum trol og húk er ein sera týðandi partur av fiskidagaskipanini. Eingin ivi er um, at stórir spenn-ingur er millum nýhugsan og dynamikk í vinnuni og politiskt ásettu avmarkingarnar. Hesi ofta mótstriðandi áhugamál

millum vinnu og politiska fyrisiting gera tað sera trupult hjá fiskivinnuumsitingini at viðgera loyvi. Harafturat eru áhugamálini innan ymisku bólkarnar og ættarliðini í vinnuni sjálvari sera spent.

3. Tekniskar forðingar býtt eftir skipabólki

Nevndin er av teirri sannføring, at teknisku forðingarnar, stongdar leiðir, ristir o.t., sum eru galdandi innan fiskidagaskipanina er eitt týðandi amboð til tess at verja fiskastovnarnar. Serliga eru friðaðar leiðir eftir økjum ávísar tíðar, eins og at gýtingarleiðir framhaldandi verða stongdar, eitt sera gott og effektivt stýringaramboð, sum nevndin til fulnar tekur undir við.

Vegna Fiskidaganevndina Óli Samró, formaður

FF somu tilráðing sum í fjør

Fiskimannafelagið tekur undir við tilmælinum hjá fiskidaganevndini um at hava sama fiskidagatal sum í fjør, men vilja tó gera tað við hesum ískoytisviðmerkingum:

Vit høvdu eina kvotaskipan í 1994, sum heilt skjótt kollapsaði, tí býtið av veiðini ikki samsvaraði við samansetingini av kvotuni.

Landsstýrið setti sær fyrri í 1995 at fáa eina reguleringskipan, sum var grundað á tann fisk, sum veruliga var til, og ikki á metingar um, hvat ið fór at vera til.

Settur varð ein bólkur úr fiskivinnuumsitingini, Fiskirannsóknarstovuni og vinnuni, hvørs endamál var at koma við uppskoti um eina skipan, sum leyk umrødda setning.

Ein samdur bólkur kom á vári 1996 við eini tilráðing um eina fiskidagaskipan, sum var grundað á júst hesi sjónarmið. Sjálvt grundarlagið fyrri fiskidagaskipanini var, at hon var "sjálvregulerandi". Undir vanligum umstøðum hjá stovnunum komu vit at hava "vanligan" fiski-

skap. Var fiskiskapurin betri enn vanligur, var orsøkin tann, at stovnurin var betri fyrri, og var veiðan minni, so var hann verri fyrri. Men skipanin sum so tryggjaði, at veiðan ikki gjørdist meira enn "optimal". At hetta var so, varð tá váttað av stjóranum á FRS á fundi í vinnunevndini hjá løgtinginum.

Fortreytin fyrri fiskidagaskipanini Fortreytin fyrri øllum hesum var tó tað veiðitrýst, sum tá var galdandi. Tískil var skipanin í sínum uppruna "røtt". Í tann mun, sum veiðitrýstið øktist, skuldu fiskidagarnir regulerast samsvarandi.

Men kortini hava vit aftur fingið tað árliga slagsmálið fyrri og ímóti tilráðingunum hjá ICES og FSR, har eingin kann vita, hvat ið er rætt ella skeivt. Tað var júst hetta,

sum politiska skipanin vildi sleppa undan í 1995.

Tað kann væl staðfestast, at FRS stórt sæð ikki hevur tikið hædd fyrri fiskidagaskipanini. Hon hevur arbeitt á sama hátt sum fyrr við tilmælum, sum eru grundað á metingar.

Hinvegin er so avgjørt grund til at fara at endurskoða okkara fiskifrøði. Tað verður enn einaferð her prógvað, at tað ber ikki til at grunda ein fiskivinnupolitikk á hennara tilmæli.

Tað er eisini grund til at fara at endurskoða grundarlagið fyrri fiskidagaskipanini sum so. Hon varð jú gjørd í eini heilt ónormalari tíð, har fiskurin, hóast hann hevur verið til, ikki hevur verið á vanligum leiðum.

Hetta eigur at verða gjørt við medvirkan av uttanveltaðum fiskifrøðingum.

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyrri rúsdrekka- og rúsevnismisnýtarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkomin at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- **avrusan og viðgerð**
- **einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)**
- **samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)**
- **eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi**

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

EFFEKTIVITETSBROYTINGAR FRÁ 1996 TIL 2003 INNAN TEIR YMISKU SKIPABÓLKARNAR

BÓLKUR

ÁR	2	3	4a	4b	5a	5b	5d
1996	33	19	58	43	211	132	966
Tal av skipum		At byrja við vóru 19 skip, men fleiri loyvir eru lögð saman í bólk 4, og tey skipini eru komin út á somu leið sum skipini í bólk 3. Talið er økt við 4 skipum á hesi leið, men talið, sum er skrásett innan bólk 3, er enn 19	Her eru nóg skip, men nøkur av teimum fiska á leiðini, har línuskipini fiska, tí loyvir eru lögð saman	nøkr skip eru á leiðum sum eru longri úti, tí tey eru størri			
2002					171	236	591
2003	32 loyvir, men 28 skip	19	51	43	178	914*	
Maskinorka	Tann útskiifting sum hevur verið, er útskiifting av skipum. Hetta er nýliga hent	Óbroytt	Óbroytt	Óbroytt	Óbroytt	Óbroytt	
Útgerð: Trol húkar egn.maskina	Útgerðin er ikki broytt aftaná 1996	Útgerðin er ikki broytt síðani 1996	Snelluskipini eru umbygd til línuskip. Eru effektivari at fiska enn áðrenn. Hava egningsmaskinu	Onkur nýggjur og størri trolbátur er komin.	Fleiri hava fingið sær egningsmaskinu, betri lín, longri lín, beturi húkar.	Eisini betri útgerð: húkar, egningsmaksinu, lín	
2003							
Tól á brúnni	Óbroytt (sama slag av tólum er á brúnni sum í 1996)	Óbroytt	Óbroytt	Óbroytt	Óbroytt	Óbroytt	
1996							
Tillutað dagatal	10032	3800	5858	2176	18900	4050	4050
1996							
2003	6771	2502	4416	4356	22220**	22220**	

* = fiskidagaárið 2002/2003 bleiv bólkur 5 broyttur. Frá at hava verið 3 bólkur

(5a,5b,5d), blivu nú bert tveir bólkur: bólkur 5a og 5 b.

Í 2003 er samlaða bátatalið í bólk 5 b (d) 914 bátar

** = Bólkur 5 a og b (d) hevur fingið tillutað eitt samlað fiskidagatal upp á 22220 dagar fyrri fiskiárið 2002/2003

Samlað fiskidagatal 1996/97: allir bólkur: 48.866 dagar
Bólkur 2,3,4a og b: 21.866 dagar
Samlað fiskidagatal 2002/03: allir bólkur: 40.265 dagar
Bólkur: 2,3,4 a og b: 18.045 dagar

Minkandi dagatal fyrri allar bólkur frá 96-03: 48.866-40.265 = 8.601
Minkandi dagatal fyrri bólk 2,3 og 4 frá 96-03: 21866-18.045 = 3.821

%-vís minking í dagatali frá 96 til 03: allir bólkur: $\frac{16.087}{48.866} \times 100 = 17.6 \%$

%-vís minking í dagatali frá 96 til 03 fyrri bólk: 2,3 og 4; $\frac{3.821}{21.866} \times 100 = 17,5 \%$

Hetta sөгdu vit í fjör!

Mótsett ICES kunnu vit altíð hyggja eftir, hvat vit sөгdu í fjör. Og júst í sambandi við fiskidagarnar vísti seg, at tað var við fullum rætti, at vit settu hesar spurningar. Vit endurgeva nakað av tí, sum vit sөгdu:

Teir framvegis ósvaraðu spurningarnir: Íslendski fiskifrøðingurin, Jón Kristjansson, gjørdi aftur í ár sítt tilmæli, og hann tók undir við Fiskidaganevndini, og hann fekk eisini víst á fleiri ivamál í samband við tilráðingina hjá ICES. Hetta skapti nakað av orðaskifti, og har vóru eisini viðmerkingar frá almennu fiskifrøðingunum.

Men hetta reisti tó fleiri spurningar enn teir, sum vórðu svaraðir.

Ein spurningur var, hvørt ICES hevði nýtt rættan útrokningarhátt í samband við útrokning av miðaltølum fyri hvønn ársflokk sær av teimum ymiskum fiskasløgnum.

Tað, sum er sera umráðandi í eini og hvørji útrokning, fyri at hon skal vera trúverðig, er, at fasit-ið samsvarar við veruleikan. Hetta halda teir á Fiskirannsóknastovuni, at tað ger. Men vit kunnu bert vísa til okkara sammeting av metingunum hjá fiskifrøðingum við tað, sum veruliga var hent fyri høvuðsfiskasløgini árin 2000, 2001 og 2002, har tað als ikki var nakað samvar.

Fiskimenn skilja snøgt sagt ikki fiskifrøðingar, tá teir halda uppá, at ICES og FRS hava verið á góðari leið í sínum metingum.

Er veiðitrýstið økt? Her skulu eisini verða tikin onnur viðurskipti fram, har tað er ringt at siggja nakran samanhag. Fiskirannsóknarstovan sigur, at "síðan (fiskidaga)skipanin kom, er veiðitrýstið vaksið, og tað er í lýtuni alt ov høgt". Grundin fyri hesi øking er tann støðuga økingin í veiðitrýstinum, sum skal fara fram ár fyri ár.

Vit vísa her talvuna við almennum ICES-tølum um fiskideyðiligheit á toski, sum sambært fiskifrøðingum er tað sama sum veiðitrýst.

Fiskidagaskipanin kom í gildi mitt í 1996. Tá var hon sambært fiskifrøðingum røtt, tí hon var útroknað út frá tí veiðitrýsti, sum tað var júst tá. Men verða niðastu tøluni á talvuni, fyri veiðitrýst, sum er endurgivin í blaði-

num, sammett fyri 1996 og 2001 siggja vit, at tøluni eru stórt sæð fullkomiliga eins, nevniliga 0,700 móti 0,709 ella eitt frávik uppá umleið 1%.

Hetta kann ein vanligur maður bert lesa, sum um veiðitrýstið er tað sama í 2001 sum í 1996. Tað hevur broytt seg upp og niður frá ári til árs. Tí er tað eisini minst líka áhugavert at hyggja at, hvat miðalveiðitrýstið hevur verið síðan 1996. Miðaltalið aftaná 1996 kann lættliga roknast til 0,620, sum er 11% undir veiðitrýstið í 1996. Út frá hesum, og við tí miðaltalsútrokningarhátti, sum ICES sjálvt brúkar, er veiðitrýstið enntá lægri í miðal í 2001, enn tá skipanin kom í gildi. Verður roknað við vegaðum miðaltali, t.v.s. grundað á toskeyðina fyri hvørt ár sær, verður veiðitrýstið 0,638, sum er 9% lægri enn í 1996.

Hvat ávirkar skeivleiki við galdandi roknihátti? Sum tað sæst í somu talvu, so verða ikki allir árgangir tiknir við í útrokningini av veiðitrýstinum. Árgangur 2 verður ikki tikin við, tí hann ikki fult er inni í veiðini, og tað sama er galdandi fyri árgangir omanfyri 7. Orsøkin er tann, at tá eru árgangirnir so smáir, at óvissan verður ov stór.

Tað sæst eisini, at verður bert hugt eftir deyðiligheitini frá 2000 til 2001, so er ein stórir munur, nevniliga frá 0,451 til 0,709. Tað sæst eisini, at ein stórir partur av orsøkini til henda vøkstur er ein munandi hækking í veiðini eftir 7 ára gomlum toski. Talið fyri 2001 er 1,571 í mun til 0,602 í 2000. Verður aftur hugt eftir 2001, so var veiðan eftir 6 ára gomlum toski 0,709 og 8 ára gomlum 0,743. Groft sagt kann sigast, at veiðan eftir 7 ára gomlum toski sambært hesum tølum var 2,5 ferðir so høg sum árið frammanundan. Og veiðan í 2001 er dupult so stór av 7 ára gomlum toski sum fyri 6 og 8 ára gamlan tos.

Tankin kann ikki vera heilt fjarur, um gjørdur er ein feilur av einum ella

øðrum slagi, tá talan er um so stórt frávik, sum her er talan um. Tað kann sigast, at fyri teir bólkar, sum innganga í útrokningini, so er hetta størsta broyting frá einum ári til annað, sum er hend síðan fiskidagaskipanin kom í gildi.

Hvussu nógv, ein slíkur roknifeilur slær ígjøgnum við verandi roknihátti, kann siggjast, um vit fyri 2001 sleppa bólkinum við tí 7 ára gamla toskinum og bert rokna uppá bólkar 2 til 6 ár. Tá verður veiðitrýstið 0,494 í staðin fyri 0,709. Hetta merkir aftur, at í mun til 2000 fáa vit tá eina øking uppá 10% heldur enn tey 57%, sum ein møguligur skeivleiki merkir.

Er kannað fyri skeivleika?

Bert vanligt roknikynstur sigur, at sjálvst um miðaltalsútrokningarhátturin hjá ICES er rættur, so vil hesin háttur geva serliga stórt útslag, um feilur kemur í fyri ein árgang. Tí

Kappin
Heim av fyrsta tíri
20. mai - 5. juli 2003

Fra vinstri: Jónan F. Poulsen, kokkur - Norðskála. Jan Johannesen, dekkari - Oyri. Vilhelm Hansen, dekkari - Norðdepli. Mikkel í Geilagaðstunum, dekkari - Skúvoy. Jósef Jacobsen, fabriksformaður - Klaksvík. Martin Jacobsen, maskinstjóri - Porkeri. Leo Joensen, 1. mæisari - Oyrtalarfjörður. Kjartan S. Jensen, 2. mæisari - Oyri. Sírni Henriksen, 2. stýrimaður - Klaksvík. Eivind Debes Jacobsen, 1. stýrimaður - Hattarvík. Eyðun Poulsen, skipari - Norðskála. *Veiðan vá 414 Tons*

P/F O.C. TROL og KAPPIN

©2003 - Ulloriaq (Trol), CIB ©2003 (Hattarvík)

er tað ein áhugaverdur spurningur, um tað er

gjørt nakað fyri at kanna ella meta um rættleikan

av júst 7. árgangi.

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

Kári kemur heim at halda ólavsøku í morgin, og hann fer avstað aftur 13. august. Tað eru 30 ár síðani, hann var á ólavsøku.

Hetta er ein av teimum norsku línubátunum, "Åarsheim Senior", sum tekur ímóti fiski frá botn-garnabátunum. Hesin hevur tikið ímóti síðani 25. juni. Teir hava 115 tons av flaki inni, og fiskurin er yvirhøvur smáur. Av tí runda, teir hava tikið ímóti, eru um 3% av fiskinum omanfyri 2,8 kg.

Teir rokna við at liggja her til mánaðarskiptið juli/august. Hesin báturin er útgjørdur við egning-armaskinu, har teir hava 46.000 húkar undir. Skiparin segði, at tá teir fóru til fiskiskap, høvdu teir gott 30 tons av agni við. "Åarsheim Senior" kann taka um 170 tons av flaki. Tveir aðrir línubátar taka eisini ímóti. Tann eini eitur "Setring" og er heilt nýggjur bátur, sum kom í norska flotan í 2001.

7. juli kom "Ulloriaq" inn at skifta fólk og landa; teir lögdu 17 tons upp av krabba, sum teir hava viðgjørt umborð. Teir hava eisini leitað eftir nýggjum krabbafeltum, teir fóru út aftur dagin eftir.

Tann 8. juli kom "Polar Nanok" inn at landa. Skip-ið er fult undir lúkunar – um 450 tons. Teir hava fiskað við einum troli í 40 dagar – 1.000 tons – tað má sigast at vera óført. Og so komu tveir krabbabátar inn eisini, tann eini landar her í Sisimiut, og teir hava 8-9 tons av livandi krabba. Hin hevur landað í Aassiat, har teir lögdu knapt 13 tons upp.

Vit hava annars havt so nøkulunda veður um dagin, men um morgunin hevur verið greytasvart í toku, men út á dagin ljósnaar fyri degi. Aftur í dag (8/7) skuldu nakrir av manningini á "Polar Nanok" heim á klettarnar, men

token gjørdi, at teir ongan veg sluppu, men um kl. 14 lætti í og sólin skein, men ongin flúgv, so teir kundu koma inn í Streym-fjörðin.

14. juli tosaði eg við "Vinlander". Teir høvdu 17 tons av lidnari vøru inni og skuldu inn at landa vikuna eftir, tað havur verið so upp og niður við krabbafiskarinum hjá teimum. Teir eru í lýtuni suðuri við Fiskanes og royna.

"Nanok Trawl" kom inn hósdagin tann 17. at landa.

Frásøgnin hjá Onnu Evensen

Í 5.partinum av frásøgnini hjá Onnu Evensen eru vit komin at endanum av prestatíðini í Hvalbæ. Annars er tað mest grinda-dráp, sum er á skránni.

Gamle Andreas Død
En skønne aften kom gamle Andreas og vilde absolut tale med mig. Barnepiggen Malene, sagde, at det kunde være til næste dag for jeg var i bad med et af børnene. Han vilde ikke gå og Malene spurgte ham da om hvad han vilde mig - jo, han vilde så gerne vise mig en "klassæk" han havde lavet (sælskindspose der bruges som kuffert når man skulde over fjeldet). Malene sagde at sådan en pose havde jeg set før. Om da ikke præsten vilde se den? Ih nej dog, det er jo lørdag aften, han er i sit studereværelse, og der kunde det aldrig gå an at forstyrre ham. Så gik han.

Da Malene fortalte mig det, tilføjede hun, at han lugtede som om han havde fået en snaps og hun var ængstelig for at han skulde få flere, han blev så let fuld.

Nå vi mærkede ikke mere til ham den aften. Næste dag kom Andreas lille hund løbende, vi var meget forbavsede over at Andreas ikke var med, thi de to fulgtes altid ad. Hunden løb den ene gang efter den anden ind i køkkenet som om den vilde have nogen med og Malene gik da også med den, men hun kunde ikke opdage noget. Den dag skulde Andreas søn i

kirke. På vejen dertil, gik han ind til mosteren, hvor faderen skulde have været den foregående aften. Da han kom ind, sagde han: "God dag, moster, er fader ikke her, for han er ikke kommet hjem endnu?"

"Nej han er såmænd ikke mit barn, han var her i aftes og afleverede klassækken, men han gik næsten med det samme." – Sønnen gik, idet han gik over elven, hvorover der var en meget skrøbelig bro, så han faderen ligge druknet i elven. Akja, den stakkel. Han løb da ned til os og spurgte efter min mand, men han var i kirke. Først nu forstod Malene, hvorhen det var den lille hund havde villet føre hende, den var hver gang løbet i forvejen og op imod elven.

Gamle Gullak forlader os

Da Andreas var død, blev det rent skidt med Gullak og en dag kom han ind til os og sagde: "Nu da Andreas er død, kan jeg lige så godt rejse." – "Hvorfor dog det. De kan da godt vedblive med at være hos os."

"Nej, jeg længes så meget efter Andreas. Der er ingen andre her i nærheden som jeg kan slutte mig til og da De jo dog engang skal flytte herfra, er jeg bange for, at jeg til

den tid bliver for gammel og udgået til at flytte med, og så må jeg hellere flytte nu hvor jeg kan. Jeg vil hjem og dø blandt mine egne, forstår De." Min mand og jeg forsøgte forgæves at tale ham tilrette, men der var ikke noget at gøre, han vilde hjem og dø blandt sine egne.

Afskeden var meget streng for ham. Han takkede os allesammen mange gange og græd bitterligt. Vi andre havde jo også meget at takke ham for. Vi græd allesammen. Han rejste så op til sin familie på Fuglø hvorfra han var kommet, og der kom han til at bo hos brodersønnen, der var opkaldt efter ham, og han var så god imod ham.

Grindejagt

Nu er det jo ret sjældent at der kommer grind til Færøerne. Ja, i de sidste år har der vist slet ikke været nogen. Anderledes da jeg var barn, da kom der meget ofte grind til Thorshavn. Grindeflokken kunde pludselig vise sig mellem øerne, og der var et glimrende efterretningsstystem, der satte færingerne istand til at følge grindeflokken, det gjaldt jo om med bådene at få drevet flokken ind i en bugt hvor de så blev dræbt. Da jeg ikke er sikker på at jeg husker alle

Seinasta nýggja á Evensen økinum er, at Michael Vámos, langabbasonur A.C. Evensen, í hesum døgum er komin til Føroya at gera ein film um sína ætt í Føroyum. Tað kann sigast, at hann er komin til "skorðin klæði", tí m.a. takkað veri FF-blaðnum kann hann lesa seg til ein stóran part av hesi søgu, eins og hann hevur fingið annað tilfar, sum vit hava fingið. Michael er abbasonur Rannvá, dóttir AC Evensen, og Jens Christian hjá Fjarðhanus í Havn.

enkeltheder ved grindejagten, har jeg her en artikel (i Aftenposten,

søndag 16. marts 1924: "Færøerne de små danske kolonier, folket og dets skikke"), der på en levende beskriver grindejagten:

"Grønlandshvalerne afvinde ikke Færingerne synderlig interesse, i det højeste en Bemærkning om, at nu er der ingen "storhvaler" i Sundet. Derimod spejder de hver eneste dag efter Grind.

Glaðing

Paa en Gang blusser en stærk Røg i tre Søjler op ved Bygden Skælling under Skællingsfjeld – dette Signal betyder, at der er Grind, og at Grinden er lige ved Skælling. Havde den været et andet Sted længere borte, var der tændt et eller to Blus, alt efter Stedets Beliggenhed. Nu bliver der Liv i Bygden. Raabet: Grinde-

bud! genlyder alle Steder fra og man svarer fra Kvivig med en lignende Røgsøjle for at Skællingsfolk skal kunne se, at Signalet er opdaget. Af Sted, saa hurtigt som han kan, løber en Mand over Fjeldet til Vestmanhavn for at raabe Grindebud der, medens alle i Kvivig er i febrilsk Bevægelse for at komme ud til Grinden saa snart som muligt. I Spring iler Mændene fra deres Arbejde paa Bøen ned til Baadehusene, trækker ottemandsfarerne paa Søen, henter Grindevaabnene frem: Spyd af Jern eller staal paa en god halv Alens længde og 4 Tommers Bredde med et 4 Alen langt Træskaft, svære Jernkroge med en lang Line ved, Harpuner til at hage sig fast i Hvalerne med og endelig mindre Sten til at kaste efter Grinden. Koner og Piger kommer løbende med Madskrin, samt Tøj og Strømper til Mændene. I utrolig Fart er alt dette besørget og med skummet staaende op om Stævnen ror Baadene af Sted ud imod Skælling. En Baad er allerede derude. Den har en Trøje paa Toppen af Masten, hvilket er et Tegn paa, at den har fundet Grinden. Det er en Baad fra Vaagø, som langt ude paa Havet har set Flokken og har haft Held til med Sten-kast, at drive den ind mod Vaagø. Langt om længe er den kommet saa nær Land, at der er Haab om, at Tegnet paa Masten kan opdages enten af Sandevaags eller Midvaags Mænd, saa kommer Taagen og bringer alt til at Glippe. Nærmere og nærmere ind mod Land gaar Grinden, drevnen af Strømmen.

Grindaboð!

Mandskabet raaber af alle Kræfter: Grindebud! men ingen hører det. Ganske langsomt fører strømmen saa Baad og Grind forbi Troldkonefingeren mod Strømmen. Paa en Gang letter Taagen, og i samme Nu faar Skællingsfolk Øje paa det Skuespil, der opføres lige ved dem: Baad-

Í næstseinastu viku fingi vit ein nýggjan norskan konsul, og var tað Petur Even Djurhuus. Hann er av Evensen ættini og er vist tann einasti, sum ber Even navnið víðari í Føroyum. Mamma hansara er Brynhild, Bysse, sum er dóttir Peter Even Mohr, sum var sonur Margrethu og Jens Mohr. Margretha var dóttir Jens Peter Evensen, og tískil systir Johan Evensen, sum var kolonibestýrari í Grønland. Poul Mohr, sum er íslendskur konsul, er sonur Kjartan, sum var beiggj Peter Even. Margretha var tískil eisini omma hansara.

Framhald á næstu síðu

en, der søger at holde sammen paa den store Flok, som gaar temmelig spredt, idet en og anden lille Flok skiller sig fra Hovedflokken og gaar sin egen Kurs, men vender igen naar den ser, at de andre ikke følger. Grinden er ganske tam og lader sig villigt drive, naar Manden, som staar i Forenden af Baaden, kaster Linestenen ud og igen haler den ind til sig, hvorved han frembringer Luftblærer i Vandet, som skræmmer Hvalerne; men de forstyrres meget mere af en Flok mindre Delfiner, Kvessinger, som springer højt op i Luften, farer midt ind mellem Grindehvalerne og, som det synes, i deres Kaadhed driller dem ved at bide i dem eller løbe paa Tværs af dem.

Raksturin Saa snart Baadene fra Kvi-vig og de andre nærmeste Bygder er komne til Grinden, begynder Drivningen af den, hvor gerne end Vaagøbaadene vil have dem tilbage til Vaagø, maa der opgives, da Strømmen er imod, og den ikke lader sig drive imod den. Man maa prøve saa hurtigt som muligt at faa den til Vestmanhavn, før Strømmen vender. Med et lille Sprøjt, hver Gang der drages Aande, svømmer Hvalerne af Sted og Baadene bagefter. Rygfinnerne af Form som en skæv Trekant, stikker op over Søen. Nu og da dukker en Hval dybere ned og stikker Halen ivejret, før den forsvinder, medens en anden sætter hele sit kuglerunde Hoved op over Overfladen.

Foran gaar Kvessingerne og synes ret i deres Es. De springer flere Alen i Vejret og tumler sig af Hjertets Lyst. Hen mod Vestmanhavn gaar Farten, og ti store Baade fra

Vestmanhavn slutter sig til de øvrige. Nu kommer det kritiske Øjeblik. Strømmen vender og bliver snart saa stærk imod, at kun de bedst bemandede Baade kan holde sig midt ude paa Fjorden, medens de andre maa søge ind mod Land paa begge Sider, hvor Strømmen er svagere.

Heldigvis gaar Kvessingerne deres støtte Gang foran, og mod Sædvane følger Grinden ikke sin Lyst til at drive med Strømmen, men gaar i Hælene paa Kvessingerne. Lige ud for Vestmanhavnsbygden, hvor Vandet er spejlblankt uden Strøm, ligger en stor Flok Skarver. Den bliver skræmt af Kvessingerne og flyver ind mod Bunden af Bugten, men saa lavt, at Vingene stadigt basker i Vandet. Kvessignerne faar Lyst til at kappes med dem og styrter af Sted i samme Retning og Grindehvalerne bagefter.

I rasende Fart, saa ingen Baad er i Stand til at følge,

gaar det ind i Bugten. Grindehvalerne skyder næsten hele deres tunge Krop over Vandfaldet og falder ned med et vældigt Plask for igen at tage en svær sø med sig, naar de paany skyder op. Først inde i Bugtens Bund, standser Farten. Grindeflokken lægger sig ganske stille i en stor Klump med Hoved ved Hoved, medens Kvessingerne til alt Held skiller sig fra dem og skynder sig af Sted ud af Bugten igen.

Drápið

Nu da Grinden er kommet i Havn, gaar der Grindebud til de andre Bygder paa Strømø og Vaagø, og Tilberedelserne træffes til at dræbe Grinden den næste Morgen naar det tilstrækkelige Mandskab er kommet, og naar Floden er paa sit højeste. Et svært Garn af tykke Tov med tomme Tønder som Flod bliver spændt over Bugten, hvor denne er smallest, og et andet mindre Garn bliver sat skraat ud fra Land for

Okkara greinarøð hefur skapt ein slíkan áhuga, at tveir danskir trýmenningar av Evensen ættini hava verið á vitjan hjá Lokalarkivinum í Bjergsted, har tey hava funnið enn meira tilfar um sína ætt.

Her síggja vit Johan Evensen, sum er sonur Johan Evensen hjá Onnu, kallaður Spinnarin. Hann er saman við Bodil Davidsen, sum er dóttir Vagn, sum er sonur Fredrikku, dóttir Onnu og Jens Christian, og Johan, sonur Jóan Petur Evensen. Tey bæði vóru systkinabørn. Millum sín hava tey Dorte Weiss, sum hevur gjørt tað møguligt at finna alt hetta tilfar. Tey eru avmyndað uttanfyri húsini í Bregninge, hagar Anna flutti í 1920.

Bodil er beint nú í Grønlandi, so helst kemur hon heim við nýggjum tilfari, sum vit fara at frætta um.

at Baadene kan drive Grinden ind mellem dette og Stranden. Imidlertid ligger Baade ude i Nærheden af Grinden for at holde Vagt over den.

I Løbet af Natten kommer Baadene fra de fjerne Bygder og tillige en stor Mængde Mænd gaande over Land. Sysselmanden fra Thorshavn er ogsaa kommen. Grindeformændene, der er valgt af Beboerne, har Dannebrogssflag paa deres Baad og er allerede ved Daggry i travl Virksomhed med at ordne alt. Mændene paa Strandbredden er forsynede med store Knive for at skære Halsen over paa de Hvaler, der løber paa Land.

Endelig er det spændende Øjeblik kommet. Med stenkast bliver Flokken drevet ind mod Garnet. Et Spydstik i Halen paa den bagerste Hval jager denne ind mellem Flokken og sætter den i Fart. Under høje Raab fra Mandskabet, der flittigt bruger Spydene, farer Grinden ind mellem Garnet og Landet. Den

yderste Ende af Nettet trækkes ind mod Land, og Grinden er indespærret. Baade lægger sig hele Vegen langs Garnet for at hindre Hvalerne i at tynde det ned og slippe over; andre ror inden for Nettet og bruger Spydene saa godt, at Vandet snart ser ud som Blod.

Rasende farer Hvalerne af Sted ind mod Land, hvor man hugger Kroge i dem, haler dem paa Land og skærer Halsen over paa dem, og ud mod Nettet, som de presser paa af al Magt. Trykket bliver for stærkt. Det Tykke Tov, der er viklet om Grunden af et Pakhus, springer som Sytraade, og ud af Nettet styrter Hvalerne, medens Baadene sætter efter. Et halvt Hundrede Hvaler ligger dræbte paa Land, og mange er saarede og har ondt ved at følge den flygtende Flok, som sætter ud ogsaa over det yderste Garn, i hvilket den river et stort Hul. Alle har opgivet Haabet; Grinden er "sluppen". Men paa en Gang, uden at nogen

Baad er hos den, vender den om, svømmer tilbage ind gennem det Hul i Nettet, den selv har brudt, og styrer lige mod Land ind paa en Sand, hvor Myrderiet saa begynder igen med endnu højere Raab og større Forvirring end før og denne Gang uden Uheld. Saarede Hvaler, der pisker Havet til Skum med deres Haler, og fra hvem Blodet staar op som et Vand-spring, harpuneres og slæbes ind mod Land, medens Baadene med vældige Brag Tordner mod hverandre. Efter en Times Forløb er Drabet endt. 470 Hvaler ligger dræbte inde i Bugten, der ser ud, som om den var fyldt med Blod.

Býtið

Nu bliver Hvalerne nummerede og vurderede efter deres Størrelse og Fedme, de største til "en Gylden og fire Skind" eller mere, de mindre til 7, 8 eller et hvilket som helst andet Antal "Skind", af hvilke der gaar 20 paa en Gylden. Tiende, der deles lige mellem Stat, Kirke og Præst, tages forlods fra, ligeledes "Skadehval" til Erstatning af den Molest o.s.v. som Grinde-rabet har foraarsaget, og endelig "Madhval", som deles ud til Bygdens Beboere, for at de gratis skal beværte den Mængde Mennesker, der er kommet til Grindedrabet. Af Resten tilfalder en Fjerdedel Jordegodsejerne paa det Sted, hvor Grinden er blevet dræbt, medens de tre Fjerdedele deles lige mellem alle Individer uden Hensyn til Alder og Køn i det Distrikt, som hører til Bugten, og som i Regelen omfatter 2-3000 Mennesker eller mere; i dette Tilfælde hele Vaagøen og Myggenæs, hele Strømmøen og Nolsøen og endelig hele Vestsiden af Østerøen, der dog kun

Grindin verður hildin til.

Bíðað verður eftir seðlunum.

Spæl V4 við fartelefoni

skriva V4 og send til 1441

Nú kanst tú eisini keypa V4-seðil við fartelefoni. Send eini SMS-boð við tekstinum, V4, til 1441. Tú fært beinanvegin eina kvittan við fyra V4 tølum sendandi.

Tú ert nú við í dráttinum bæði um vanligar vinningar og eykavinningar. Drigið verður hvørt leygarkvöld kl 19.00 í Útvarpi Føroya. Er tað ein farteleson, ið hevur vinnaraseðilin, fær vinnarin SMS-boð um, at hann hevur vunnið. Vinningin eigur tann, ið stendur fyrri fartelefoni.

V4-seðlar kunnu verða keyptir við farteleson til kl. 17.00 leygardag. Sölan til næsta drátt byrjar longu kl. 20.00 sama leygarkvöld.

Kostnaðurin fyrri hvønn V4-seðil, sum er keyptur við farteleson, er 27 kr + SMS. Gjaldið kemur á telefonrokningina ella verður tikið av talutiðar-kortinum.

Hvør farteleson kann í mesta lagi spæla við trimum seðlum í hvørjum drátti. Verður roynt at keypa 4. seðilin, fært tú SMS-boð um, at hetta ikki ber til. Fyribils kunnu bert fartelesonir frá Føroya Tele brúkast at spæla V4 við.

Spælir tú við fleiri seðlum gjøgnum fartelesonina, er lætt at fylgja við. Send eini SMS-boð við tekstinum, V4 S, til 1441. So sært tú tínar seðlar á fartelesonini.

Eykavinningurin í juli:

150.000 kr.

Allar upplýsingar um V4-dráttin síggjast annars eisini á www.uf.fo.

Hetta sendir tú...

Hetta fært tú...

og kanska hetta.....

Vinn við

tað er so nógv lættari

NETBANKIN

Útisetar

Útisetar

Við Netbankanum kanst tú sum útiseti framhaldandi røkja øll vanlig peningaviðurskipti ígjøgnum Føroya Banka, harafturat ber til at hava samskipti við tín kundaráðgeva um teldupost.

Endamálið við Netbankanum er at gera tað lættari hjá tær at avgreiða tíni fíggjarviðurskipti.

Nýtslumøguleikar

- Kanna saldo
- Fáa yvirlit yvir bókingar, sum eru gjørdar á konto
- Flyta pening á konto í føroyskum, danskum ella grønlandskum peningastovnum
- Gjalda FI-kort, og melda gjöld til V&T og BS
- Stovna fastar flytingar til konto í føroyskum, danskum og grønlandskum peningastovnum
- Fáa yvirlit yvir bókingar, sum verða gjørdar
- Hava samskipti við kundaráðgevan um teldupost
- Senda lániðmsókn

www.netbankin.fo

FØROYA BANKI

NORÐOYA SPARIKASSI

Roknskapur 1. hálvår 2003

Rakstrarroknskapur 1. hálvår

	2003 1.000 DKK	2002 1.000 DKK
Rentuinntøkur o.a.	35.806	35.939
Rentuútreiðslur o.a.	8.851	10.451
Netto rentuinntøkur	26.955	25.488
Vinningsbýti av partabrøvum o.ø.	44	44
Kostnaðar- og provisiósinntøkur	1.459	1.194
Útreiðslur til kostnað og provisión	58	37
Netto rentu- og kostnaðarinntøkur	28.400	26.689
Virðisjavnan av lánsbrøvum, gjaldoyra o.ø.	3	793
Aðrar vanligar inntøkur	217	467
Útreiðslur til starvsfólk, umsiting o.a.	14.931	12.900
Avskrivningar av ítøkiligum ognum	463	526
Aðrar vanligar útreiðslur	323	204
Avskrivningar og burturleggingar uppá skuldarar (netto)	248	2.121
Úrslit áðrenn skatt	12.655	12.198
Skattur	2.529	2.474
Hálvársúrslit	10.126	9.724

Fíggjarstöða hin 30. juni

	2003 1.000 DKK	2002 1.000 DKK
Ogn		
Kassapeningur og innistandandi í tjóðbankum	10.732	23.330
Ogn hjá fíggjarstovnum	58.967	39.676
Útlán	839.776	735.465
Lánsbrøv	213.253	239.369
Partabrøv	729	5.571
Kapitalpartur í assosieraðum fyrirkum	14.650	0
Ítøkiligar ognir	8.763	10.656
Aðrar ognir	3.731	5.738
Ogn tilsamans	1.150.601	1.059.805
Skuld og eginpeningur		
Skuld til peningastovnar	0	0
Innlán	900.648	831.518
Onnur skuld	11.900	12.817
Burturleggingar til útreiðslur	3.023	2.832
Skuld tilsamans	915.571	847.167
Eginpeningur	224.904	202.914
Hálvársúrslit eftir skatt	10.126	9.724
Eginpeningur tilsamans	235.030	212.638
Skuld og eginpeningur tilsamans	1.150.601	1.059.805
Tøl, ið ikki eru tikin við í fíggjarstöðuna		
Ábyrgdir og aðrar skyldur	81.076	27.413

Ósávegur 1 Postboks 149 FO-700 Klaksvík

Tel: 475000 Fax: 476000 Teldupostur: ns@ns.fo www.ns.fo

Arne og Sheila Arnskov

Tann 11. juli kundu eini kend hjún, Sheila og Arne Arnskov, halda gullbrúðleyp. Tað var nú ikki sungið yvir teirra vøggum, at hetta skuldi henda í Føroyum. Arne er dani og Sheila er skoti. Tey hittust tilvildarlaga á eini studentaferð í Hollandi fyrri 51 árum síðani, og – uttan at hava verið nakað serliga nógv saman – giftust tey árið eftir.

Fyri nærum 40 árum síðani søkti Arne so starv á tíkisumboðnum. Í fyrsta umfari segði Sheila nei, tí tað einasta, sum hon kendi til Føroyar, vóru ævig lágrýst frá veðurtíðindunum. Men so fór hon á bókasavnið í Holte, har tey búðu tá, at læna tað, sum tey høvdu um Føroyar. Tað vóru tvær bókur. Men tá Sheila hevði lisið tær, var leyst og liðugt – hetta var júst nakað fyrri hana.

Arne tók so við starvinum 1. februar 1964. Sheila og teir triggir synirnir komu nakrar mánaðar seinni. Sheila hevur í Føroyum kunnað nýtt sítt enska móðurmál sum lær-

ari og týðari.

Og her blivu tey verandi. Meðan dansk embætisfólk vanliga fara aftur til "heimlandið" eftir nøkrum árum árum, so valdu tey bæði at búsetast her með alla, eisini eftir at tey vóru farin frá fyrri aldur. So sigast kann, at tey veruliga eru meira føroyingar enn vit onnur. Meðan vit eru fødd til tað, hava tey sjálvi valt tað.

Tað kunnu vit onnur bert fegnast um, tí tey bæði hava verið við til at ríka føroyska samfelagið. Fyri tað fyrsta tí tey eru sera dámlig og framúr positiv fólk, sum tað altíð er ein fragd at hitta og at fáa eitt prát við. Tey hava verið og eru sera virkin á ymiskum økjum, sum t.d. innan føroysku deildini av Amnesty International, har enska málið hjá Sheilu ikki minst er komið til góða. At arbeiða við økjum sum hesum lýsir ta menniskjasýn, sum tey bæði standa fyri, og sum er eitt fyridømi fyri onnur.

Eftir at vera farin frá á ríkisumboðnum hevur

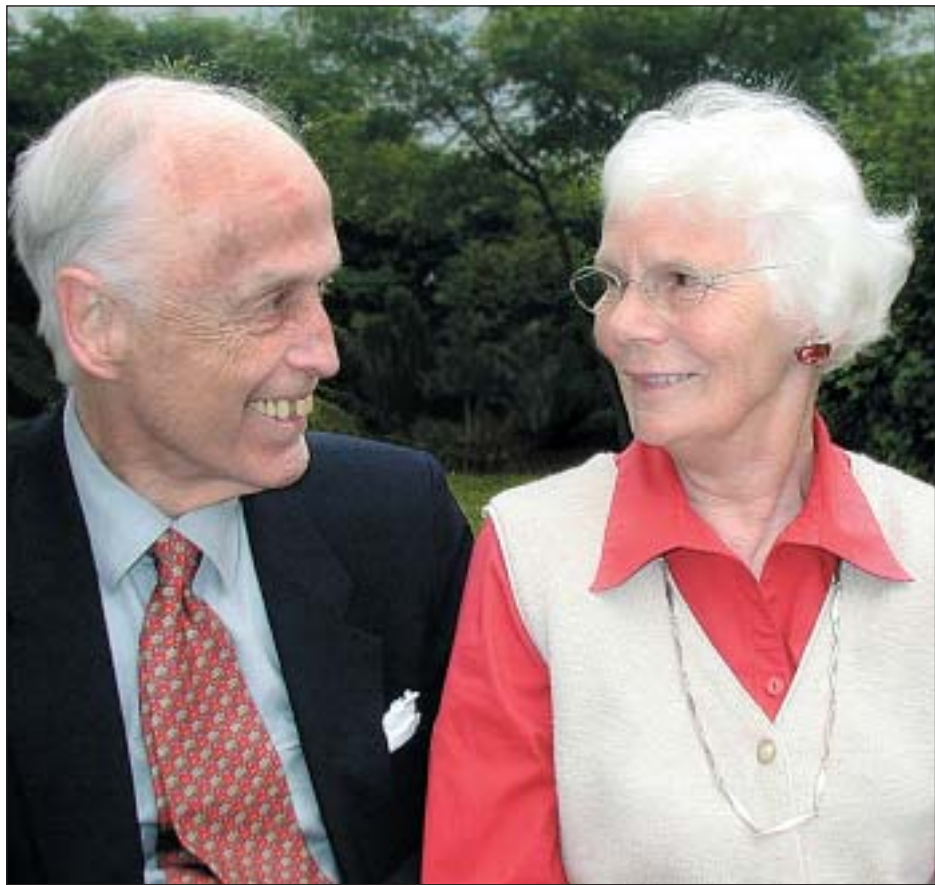
Arne, sum er lögfrøðingur, verið sera virkin innan okkara egna lógarverk. Hann hevur verið ein av teimum, sum hevur staðið fyrri útgávuni av føroyska lógarsavninum í einum sjei bindum, og hetta er ikki hissini uppgáva.

Umframt alsk til Føroyar hava tey ein serligan alsk til Sand, har tey hava summarhús, og har tey eru rættiliga nógv.

Tey bæði eiga synirnar Michael, Carsten og Torkild. Barnabørnini eru átta í tali, og búgva tey í Føroyum, Danmark og Svøríki.

Vit ynskja teimum hjartaliga tillukku við teirra stóra degi!

ó.

Malla 101 ár

Í gjár fylti Malla Jacobsen úr Svínøi 101 ár. Vit vóru framvið sunnudagin hjá henni í Sambýlinum í Bøgøtu í Klaksvík, har hon er til umlættingar. Vit høvdu stóra frásøgn um Mallu, tá hon fylti 100 ár, og sum tað sæst á myndini er Malla stórt sæð tann sama. Hon minnst framvegis ótrúliga væl til. Hendan dagin greiddi hon m.a. frá, tá hon sum smágenta hjálpti pápa sínum í hansara bátasmíði. Hennara uppgáva var at halda borðini, meðan pápin smíðaði. Hetta mátti hon enntá gera í frí korterunum í skúlanum!

Vit ynskja Mallu hjartaliga tillukku við teimum 101 árunum.

FF-blaðið

Vitja heimasíðuna
www.fiskimannafelag.fo

www.smyril-line.fo

ÓHOYRD TILBOÐ

DANMARK

1 vika í Danland

Danland í Blokhus, Hirtshals ella Ebeltoft í 1 viku
Fráferð: 15.08, 22.08, 29.08 og 05.09

5.995,-

NOREG

1 vika á Pers Hotel

Frítíðardepilin Pers Hotel í Gol í 1 viku
Fráferð: 04.08, 11.08, 18.08, 25.08 og 01.09

5.995,-

HETLAND

Easterhoull Chalets

1 vika á Easterhoull Chalets í Hetlandi
Fráferð: 04.08, 11.08, 18.08, 25.08 og 01.09

5.995,-

SMYRIL LINE

J. Broncksgøta 37 · Postboks 370 · FO-110 Tórshavn · Tlf: 34 59 00 · Fax: 34 59 50 · Teldupostur: booking@smyril-line.fo

Føroyingar á fiskimannastevnu ráðstevnu í Alaska

Anna Maria skal leggja fram sína frágreiðing á Ráðstevna um heilsu og trygd hjá fiskimonnum í Alaska.

Anna Maria Simonsen

Tað er alment viðurkent, at fiskimenn hava eitt tað vandamiklasta arbeiði, sum finst. Hetta er eisini staðfest av ILO, arbeiðstovninum hjá ST.Í verður eisini nógv gjørt fyri at

bøta um hesi viðurskipti. Fiskimannafelagið er eisini við í hesum arbeiði víða hvar, bæði burturi og heima. Í 2000 var formaður felagsins luttakari á eini IFISH ráðstevnu í USA. Nevndu bókstavir standa fyri International Fishing Industry Safety and Health.

Her vóru serfrøðingar úr øllum heiminum, ser-

stakliga úr USA, sum greiddu frá og lögdu upp til loysnir. Frásøgn var í FF-blaðnum frá hesi ráðstevnu. Avrátt varð tá at hava eina nýggja ráðstevnu í 2003. Stevnan verður í Sitka í Alaska í døgnum 22.-24. septembur. Sitka er ein fiskivinnubýur á eini oyggj sunnarlagi í Alaska, so her skuldu umstøðurnar verið tær bestu fyri at tosa um viðurskipti hjá fiskimonnum.

Óli Jacobsen er limur í ráðgevandi nevndini fyri ráðstevnuna. Og hann hevur lagt dent á at fáa viðgjørt heilsuspurningar hjá fiskimonnum. T.v.s. í hvønn mun liviumstøðurnar hjá fiskimonnum kunnu hava avleiðingar fyri teirra heilsu.

Tað er nakað, sum bendir á, at so er. Vit hava soleiðis sent fyrireikarunum av stevnuni frágreiðingina hjá Onnu Mariu Simonsen, arbeiðssjúkrasystir, um júst hetta evni. Hendan frágreiðingin er fyrr umrødd her í blaðnum, og hon hevur eisini vakt stóran ans, eisini í útlandinum. Sum vit hava umrøtt fyrr, so hava royndirnar frá B8 á Landsjúkrahúsinum víst, at fiskimenn eru sera væl umboðaðir har við hjarta- og blóðtrýstsjúkum. Tað er eisini áhugi í Føroyum fyri at gera fleiri kanningar á hesum økinum, og nakað av peningi er játtaður til endamálið. Hesar kanningar eiga so at enda við tiltøkum, hvussu vit kunnu basa hesum trupulleika. Hetta krevur orku og pengar.

Annars umfatar skráin øll evni, sum kunnu hava við trygd og heilsu hjá fiskimonnum at gera. Eitt áhugavert evni er soleiðis

samband millum skipan av fiskiskapi og trygd hjá fiskimonnum.

Tað er eisini áhugavert, at dagligu fyrireikararnir av stevnuni hava fingið ein serligan áhuga fyri Føroyum, og onkur teirra bedýrar, at hann vil avgjørt koma hendan vegin á vitjan. FF hevur eisini longu sent tilfar um Føroyar, sum kann stuðla uppundir hendan áhugan. So hetta kann eisini verða ein góður møguleiki at umboða Føroyar úteftir.

Frágreiðingin hjá Onnu Mariu á skránni Tað verða trýggir luttakarar úr Føroyum á stevnuni. Umframt Óla Jacobsen er tað Pál Weihe og Anna Maria Simonsen. Pál er sum kunnugt arbeiðslækni og hevur eisini arbeiðt nógv við sjúkum hjá fiskimonnum, og tað er neyvan ivi um, at tað er til gagns fyri "sakini", at hann verður við og kann fáa íblástur til heimligt virksemi á hesum økinum. Anna Maria skal leggja fram sína frágreiðing, sum við hesum verður kend av enn fleiri enn frammanundan.

Higartil eru skrásettir 100 luttakarar. Teir flestu eru amerikanarar, men annars eru umboð úr Suður Afrika, Senegal, Tonga, Pakistan, Sri Lanka, Chile, India, Indonesia, Noreg og Bretlandi.

Tað verða uttan iva áhugaverd tíðindi at frætta frá ráðstevnuni, og koma tey sjálvsagt í FF-blaðið.

Hans Petur Nielsen og Pál Weihe, sum arbeiða við heilsuviðurskiptum hjá fiskimonnum.

Politistur

Eitt arbeiði við avbjóðingum

Politiið er eitt av stóru arbeiðsplássunum í Føroyum. Her hevur tú møguleikan í fullan mun at brúka tínar fakligu royndir og tínar persónligu eiginleikar í einum sjálvstøðugum arbeiði við nógvum avbjóðingum og møguleikum at mennast.

Høvuðsuppgávan hjá politinum er:

- At vera sjónligt og skapa tryggleika og trygd fyri borgaran og samfelagið
- At fyrbyggja, at ósemjur, ófriður og kriminalitetur ikemur
- At fara eftir, kanna og upplára framdan kriminalitet
- At tryggja, at galdandi reglur vera hildnar og fyrbyggja, at vanlukkur henda

Politiið hevur til dømis ein høvuðsleiklut í arbeiðinum at fyrbyggja kriminalitet –

ikki minst millum børn og ung.

Grundarlagið fyri politiarbeiðinum er virðingin fyri rættartrygdini hjá borgaranum.

Eitt arbeiði allan sólarringin

Arbeiðið hjá politinum verður gjørt í tøttum samstarvi í politistaliðnum millum einstøku politistarnar og politistøðirnar.

Her er eitt gott samanhald, og arbeiðið byggir á kunnleika til og nýtslu av førleikanum hjá einstaka politistinum fyri at rækka felags málum. Sum politistur ert tú altíð ein partur av liðnum – um tú ert til arbeiðis ella um tú hevur frí. Atlitið til borgaran og samfelagið er allatíðina í miðdeplinum, og tú veitst ongantíð frammanundan, hvat dagurin ella náttin bjóðar.

Løn og útbúgving

Longu frá fyrsta degi sum politistur í royndartíð fært tú eina kappingarføra løn. Harafturat fært tú pensión og ymisk ískoyti fyri tænastu á skiftandi tíðum. Royndartíðin er 3 ár. Aftaná tað fært tú – um tú ert eignaður til politiarbeiðið – fast starv sum politistur.

Menning og karriera

Sum politistur hevur tú góðar møguleikar fyri eini karrieru. Politiið hevur eina røð av serskeiðum – og so eru eisini leiðaraskeiðini fyri politistar, sum hava hug at arbeiða við leiðslu. Harafturat er stór trygd í starvinum og møguleikar at fáa arbeiði innan ymsar deildir ella aðra staðni í landinum.

Ynskir tú at vera við?

Vit seta eingi formlig krøv um útbúgving ella lívsroyndir fyri at søkja starv hjá politinum. Men vit leggja dent á tínar fyrirreytir at verða ein góður politistur, sum kann loysa uppgáurnar hjá politinum í samsvar við reglur og virðir í samfelaganum og við virðing fyri einstaka persóninum og rættindum hansara.

Vit vilja fegin seta fólk í starv, sum ymisliga umboða føroyingin við atliti til sosialt og mentunarligt støði – og vit ynskja eitt hóskað bít millum kvinnur og menn.

Treytir sum skulu vera loknar, áðrenn tú søkir:

- Tú ert fyltur 21 ár
- Tú hevur føroyskan/danskan heimarætt
- Tú hevur góða heilsu, vanliga hoyrn og vanliga litsjón
- Tú hevur koyrikort til persónbil

Meira kunning

Tey, ið ynskja meira at vita, finna hesar upplýsingar á okkara heimasíðu www.politi.fo og www.politi.dk. Á tí seinastu ber til at royna egnan kunnleika í mun til nakrar av upptøkuroyndunum. Í avgreiðsluni á politistøðini í Havn (má-frí millum kl. 9 og 15) fæst eisini kunning.

Umsóknir kunnu sendast inn alt árið, og verða upptøkuroyndir eftir tørvi. 4 politistar skulu setast í 2004. Umsóknarfreistin til hesar upptøkuroyndirnar er 1. september 2003.

Føroya Landfúti
Jónas Broncksgøta 17
Boks 3018
FO-110 Tórshavn
Tlf. 35 14 48 - Fax 35 14 49
Heimasíða: www.politi.fo

Tvøsti og spikið bleiv borðið heim í leypum.

faar halve Parter.

De Mænd, som har dræbt Grinden, faar i Følge Loven intet forlods; men underhaanden er det indrettet saaledes, at de for at føre Grinden hjem faar dobbelt imod Kvinder og Børn. Den Mand eller Kvinde, som først har opdaget Grinden faar Hovedet af den største Hval, og den Baad, der først er kommet til Grinden, Kroppen af den Hval, foruden sin øvrige Part. Sysselmand og et Par andre kyndige Regnemestre er travlt beskæftigede med at regne ud, hvor meget der skal "til Baaden": til 25 individer, som regnes under et, og at fordele de nummerede Hvaler til de forskellige "Baade" i hver Bygd.

Det tager mange Timer, hvilke gerne benyttes af Grindemændene til at faa sig en Dans, hvis de ikke foretrækker at hvile. Endelig er Udregningen færdig. Som en Løbeild gaar det fra Mand til Mand: 10 Skind til Baaden! og i en Fart bliver Sedlerne delte ud, hvorefter enhver skynder sig med at finde sin Hval og skære den i Stykker, hvilket sker paa en bestemt Maade. Auktionen over Tienden og Skadehvalen bliver holdt, og Prisen er gerne fra 7-10, maaske 12 kr. pr. Skind. En saadan Grindeflok repræsenterer derfor en stor Værdi; en Grind paa 500 Hvaler vel en 20.000 Kroner; intet Under derfor, at alt er Fyr og Flamme, naar Grindebudet kommer. Et

hvilket som helst Arbejde opgives straks; Mændene lister ud af Kirkerne midt under Prædikenen, og de Kvinder der bliver tilbage, har næppe synderlig Andagt.

Er Grinden først ladet i Baadene, sejler de af Sted hurtigst muligt for at naa Hjemmet, men ved Udfarten af Bugten, blottes Hovederne og de hjemvendende istemmer en Takkesalme til ham, som har sendt dem god Fangst.

Imidlertid er der stor Spænding i Hjemmene. Er Grinden dræbt, eller er den sluppen? Uafladelig gaar man ud for at spejde efter, om Baadene kommer. Endelig ses de i det fjerne. De er svært ladede, Grinden er dræbt; og saa snart Ordene kan skelnes, bliver der raabt fra Baadene: "Alt er gaaet

Fiskaturking á Tvøroyri.

godt; hver Murt er død - 470 Hvaler, 10 Skind til Baaden!"

Nu er der Spæk nok til et helt Aar; det bliver saltet og tørret. Grindekødet spises ferskt med Spæk til, og hvad der ikke fortæres paa den Maade, salttes eller tørres. Hovederne smeltes til Tran; et stort giver en Tønde eller mere. Hvor meget Kød der maa være paa en saadan Hval, kan man gøre sig en Forestilling om, naar man ved, at de største er indtil 20 Fod lange; Spækket kan være henimod et Kvarter tykt..." Saavidt Avisartiklen.

Jeg opdager grind En morgen da jeg gik udenfor Lejre præstegård opdagede jeg at der var hejst et flag og derved at der var grind i nærheden. Der blev da sendt bud til alle i bygden og snart var alle samlede ved Kvalbø, der er en bugt hvor grinden drives ind. Langt ude i fjorden viste sig et stolt

syn. Den ene store baad kom sejlene ved siden af den anden jagende grinden foran sig, tilsidst var der så mange baade, at de ved at lægge sig i en halvcirkel, kunde spærre hele flokken inde i bugten.

Grindegilde med Dans

Ja, grindejagten er beskrevet godt nok i det foregående, jeg skal blot tilføje, at der blev holdt et stort grindegilde i en af røgstuerne, og der blev drukket kaffe og bagefter danset kædedans efter grindevisen og andre kvad.

Der blev danset hele natten.

Engang for et par år siden, rygtedes det i Thorshavn, at der var drevet en stor grindeflok ind til byen. Jeg har altid syntes, at det var så spændende og morsomt med grindejagt, så gik jeg op i gavlvinduet for at se på det. Meget rigtigt, der lå en hel ring af både. Inde i fjorden lå

der et større skib. Der var givet besked til føreren om at sejle over til den anden side, men han lystrede ikke ordren og blev liggende, derved stødte grinden mod skibet, den blev bange, drejede om og svømmede til havs igen. Det var meget ærgerligt, thi denne grind havde været jaget hele dagen.

Engang en grindebåd, bemandet med 6 mand, var på hjemvejen, blev den "borte" den kom aldrig tilbage, og der blev 4 enker. Man mente at de havde overfyldt den med grindekød. Man er altid så ængstelig deroppe, hvis bådene ikke vender hjem til den ventede tid.

Om Amtmand Pløyen Amtmand Pløyen lavede en grindeviser. De må hellere låne dette no. af "Dagens Nyheder" og skrive det af. "...amtmand og kommandant C. Pløyen var født 1803 og døde i 1867. Han blev amtmand over Færøerne i 1837. I

1840 blev han medlem af kommissionen for det færøske handelskompagnis ophævelse og var i 1848 stænderdeputeret og deltog siden i den grundlovgivende rigsforsamling. Han forlod øerne i 1849 for at blive amtmand i Holbæk, hvor han døde i 1867. Han var færingerne bedste ven. Blandt færingerne var han elsket, skønt han f.eks. i sin bog om en rejse til Shetlandsøerne, Ørkeneøerne og Skotland i 1839, som han helliger "Færøes beboere som jeg har så inderligt kjære, blandt hvilke jeg håber at tælle ikke få venner, med de bedste ønsker for deres fremtidige udvikling", siger dem sandheden om at de er både tyvagtige, tiggere og er fordrukne.

Men Pløyen har i fyrrenes begyndelse skrevet sin grindeviser, som endnu med stor begejstring synges, ikke ved grinde-drabene, men ved de færøske danse-gilder, hvor den ledsages af megen mimik. Visen er sjælden at få fat i, folk kan den udenad. Takket være apoteker Djurhuus er dette lykkedes mig at få den nedskrevet og kommenteret. Ægte national som den er, og levende dramatisk i sin skildring af grindefærdens, fortjener den at bevares og kendes af alle danske.

Aftaná drápið var vanligt, at farið varð upp á gólv.

Tað var Christian Pløen, (1803-1867) sum yrkti grindavísuna. Hann var fúti og amtmaður frá 1830-48, og var Føroyum ein góður maður. Hann dugdi væl føroyskt, og grindavísan hjá honum hevur varðveitt hansara eftirmæli fyri eftirtíðina.

Grindevisen

af Chr. Pløen

Aarle det var om Sommeren
Maanen skinner saa bleg
Taagen svinder for Solen hen
som nylig af Havet steg.

Raske drenge, Grind at dræbe,
det er vor Lyst.

Hele Naturen faar Liv paany
og hilser den unge Dag.
Alle Smaafugle i Morgengry
opvaagne med munter Sang.

Saa siger Jegvan den Havnemand,
Han er sig en Fisker brav;
Dette maa være en Dag for sand
at fare sig Øster i Hav.

Gik han saa rundt i den hele Havn
og banked' paa alle Døre.
Venligt han kalder enhver ved Navn,
men ingen vilde ham høre.

Den haver ingen Hu til Søen,
og hin havde andet at gøre,
nogle vare alt gangne paa Trøen
og "tolv" havde intet snøre.

Tænkte da Jegvan, den gamle Mand:
Gud signe de flittige Drenge;
den, som dygtigt arbejder paa Land,
han mindre til Søen trænger.

Men den som ligger af Lyst paa Land,
han er vist paa gale Veje,
og hvad skal man sige om saadan Mand,
som ej har et Snøre i Øje?

"Tungt det er at ligge paa Land,
naar Lysten at fare er stor,
og tungt det er for en gammel Mand
at tage mod knubbede Ord."

Fandt han dog endelig Drenge tre,
som med hannem vilde fare;
blideligt han dem takkede
og bad dem at være snare.

Skyndte han sig til Søen hen,
hver Mand med sit Homlebaand;
Robukser bandt de om størken Lænd,
og een havde Kaggen i Haand.

Lunner de ud af Nøstet drog
og lagde dem saa i Rad,
gamle Jegvan til Nøglen tog,
som agter i Rongen sad.

Grebe om Aaretollerne fat
og støttede Baaden med Knoe,
droge den saa i Søen ud
henover det runde Træ.

Vanten de satte paa Aarelommen
med Kraft fik de Baaden i Gang;
da de for Skansestangen vare komne,
da sang de en gudelig Sang.

Ro de saa hen forbi Baaren ned,
saa haardt de Søerne sloge;
da de var komne paa Store med
de til deres Snøre toge.

Gamle Jegvan var Andøvsmand
saa vel kan han lægge Med;
fik da hver Mand sit Snøre i Stand,
det raske i Grunden ned.

Fik da hver Mand sit Snøre i Gang,
det sendte paa Dybet ned.
Ikke længere det roligt hang,
saa lystigt de Fiske bed.

Dagen var stille – ej mindste Vind –
i Bugterne Taagen laa.
Jegvan sad og tænkte paa Grind,
han udover Havet saa.

Havet var glat som et slebet Spejl
kun Strømmen krusede Vandet;
Jegvan tænkte, det slaar ej fejl,
her er en Grind undervandet.

Som han nu sad og spejdede trist,
han Straaler saa højt at stige.
"Der saa jeg Blaasteret af en Grind"
saa hasteligt monne han skrige.

"Snørene ind, og Aarene ud,
Gudsød! Jeg ser hende end,
sæt Master op og gør Grindebud
og Baaden med Snarhed vend".

Sjøstugen hejstes i højen Mast,
mod Fontalunner de spændte;
roede, saa Aarene næsten brast,
og Bunden paa Havet vendte.

"Jesus give, hun maate dø,
og Gud beskære vor Lykke;
til Kirken paa Vaag i Suderø
jeg skænker et Altersmykke.

Og gid hun Benene lægge maa,
det er en gruelig Flok;
de Fattige skulde min Baadspart faa,
jeg selv har alligevel nok".

Saaledes talte den fromme Mand
og roede af al Formue,
at Súpanakíkar ere Mænd,
man er kunde klarligen skue.

Østen for Nolsø Grinden laa,
og vel bar Strømmen til;
hvis Nolsinger bare passe paa
vist Fangsten lykkes vil.

Nolsinger kan man lide paa,
de Tiden ej monne spille;
Udkig de holde, til Fjælds de gaa,
og det baade aarle og silde.

Malle-Jegvan paa Fjeldet stod,
han saa den Sjøstug i Mast,
hjem han iler paa letten Fod,
han knap kunde tale af Hast.

"Grind for Østen!" han pressed frem,
"hun næsten er nord på Bue".
Straks fore fra Nolsø Baade fem,
og dygtigt at ro de due.

Glaverne lyste, og Budene gik;
i Havn blev der megen Larm;
hver Mand en Draabe i Flasken fik,
den gemte forsigtig i Barm.

Grinden var stor, dertil helt spag,
af Baade vare der nok;
aldrig der gaves en bedre Dag
at dræbe en saadan Flok.

Amtmanden var ej sidste Mand,
ham fulgte Landfogden efter;
Jægerne stødte "den Røde" fra Land,
og roede af alle Kræfter.

"Skynder Jer!" raabte de Havnemænd,
"og glem ikke Grót i Skuden,
eller faar vi kun Straf igen
fra Amtmanden og fra Fuden.

Bedst er at holde den Nord i Sund,
vi kunne ej bedre gøre;
der dør den vist nok i samme Stund
imellem Kvalvig og Øre".

Straks sloge de Baade en mægtig Kreds
agter omkring de Hvaler,
der svømmed' glade og veltilfreds
og leged med deres Haler.

Stor er Gud i Menneskens Værk,
han underfuldt alt monne føje;
skønt Hvalen han gjorde saa saare stærk
den skal sig for Manden bøje.

Langt mod Sønden og højt mod Nord
han sine Velgerninger sender,
jeg ser dem paa Fjeld, i Dal, i Fjord,
hvorhen jeg mit Øje vender.

Og lysteligt er det at se den Hval,
naar den sig tumler paa Havet,
snart højt paa Bølgen, snart dybt i Dal,
snart under Søen begravet.

Af Kaadhed sprøjter han Bølgen blaa,
naar højt han sit Hoved løfter,
han kraftig monne med Halen slaa,
styrte mod Dybet og snøfte.

Godmodig er han, som han er stærk,
han kender ikke sin Vælde,
ellers maate sit dristige Værk
Forfølgeren snart undgælde.

Han lader sig drive med Stene smaa,
som Søjden rekes paa Fjeld;
godvillig han monne i Døden gaa,
til Færingers største Held.

Mellem Strømø og Østerøen
sig strækker et Sund saa langt,
og Nord for Kvalvigs og Strømnes Bøen
bliver det smalt og trangt.

Her de Kysten af hviden Sand
hinanden broderlig nærme
og indeslutte det stille Vand,
som høje Fjelde beskærme.

"Det er den bedste Plads for sand!"
saa lyder fra Hvermands Læbe,
"som findes paa hele Færøes Land,
til Grindehvaler at dræbe".

Een Baad i tidlig Morgenstund
begyndte de Hvaler at drive,
men da de var komne Nord i Sund,
var Baadene tresindstye.

Roligt svømmede den hele Hær,
saa længe den Landet ej kendte,
men da den i Sundet kom Kysten nær,
da blev den bange og vendte.

Dog for silde den Flugten tog,
ej længere Vej var aaben;
Lystigt Mændene mod den tog
med skarpe, hærdede Knive.

Nogle stukke med lange Spyd,
og andre med Knive skære,
hver Mand gjorde sin Dont med Fryd,
slet ingen ænsede Fare.

Haard var Striden og kosted Blod;
her kunde man faa at vide,
at Færøes Drenge med Mandemod
tør gaa i Kampen og stride.

Til Grinden iler med Glæde enhver,
det rinder ingen i Tanke,
at mellem Døden og ham der er
ikkuns en skrøbelig Planke.

Hisset knuses en Baad med Brag
og fyldes med blodigt Vand;
her faar en Mand et vældigt Slag
og bæres som død paa Strand.

Her hersker Bulder og Larm og Raab,
Forvirring over al Maade,
her trænge sig i en broget Hob
Mennesker, Hvaler og Baade.

Men naar hver Hval ligger død paa Land,
indtræder Orden igen;
trætte de Rakstermænd paa Sand
sig strækker ved Hvalen hen.

Amtmand og Foged og Syssemand
begynde nu at vurdere.
Travle de gaar paa den flade Strand
de Hvaler at nummerere.

Før tog Landet den halve Part,
det halve til Mændene gik;
dog denne Deling ej havde Art,
de Rige det meste fik.

Takket være vor Konge god,
vi alle af ham beskyttes,
han den Forordning udgive lod,
hvorefter nu Hvaler byttes.

Hurtigt Hvalene nu skiftet blev,
helt store Baadsparter vare.
Med Glæde enhver sig Arbejde drev
for atter til Hjemmet at fare.

Hvor man kom frem paa den lange Fjord,
de Baade saa sagtelig ro,
dybt ladte med Grind til Gribebord,
de ere de Færingers fro.

Højt toner i stille Midnatsstund
til Herren, som Hvalen gav,
de fromme Salmer af Hjertens Grund
henover det rolige Hav.

Bjargingarútgærð

á sjógví og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar, bjargingarvestar, eldslökkjútgerð, bjargingar og trygðarútgærð.

Umboð fyri kenda danska merkið "Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivsisdraktir
- Flótidraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartranspondarar
- Eldslökkjappar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olivant.fo

Skal skipið vaskast?

Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ

- Serkunnleiki innan vasking av aptering
- Vasking av maskinrúmi
- Reinsa teppi
- Bona gólv
- Reinsa koyggju og forheng
- Reinsa gamalt bonivoks
- Seyma nýggj forheng
- Útvega máttur, brúsuforheng, voksdúkar v.m.
- Brúsubakkar "Homequeen vinyl"
- Eisini leggja vit nýtt linoleum ella teppi á dúrkið

Eysturoyar Reingerð

Postboks 41 · FO-650 Toftir · tlf./fax: 44 89 88

farltf: 22 53 50 · teldupostur: nch@post.olivant.fo

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glæðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

**Vit hava
stórt úrval
av reiðskapi
til línuveiðu**

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum
í ymiskum støddum.

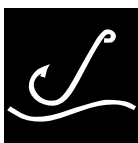
Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦♦**vælkomin inn á gólvið**

SNØRISVIRKIÐ

í Klaksvík

Tel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ

í Runavík

Tel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo

we make fishing
more profitable

Vit framleiða og umvæla øll slag av trolum, so sum:

■ Rækjutrol ■ Botntrol ■ Flótitrol ■ Semipelagisk trol

Vit framleiða og umvæla snurpunótir til:

■ Lodnu ■ Makrel ■ Sild

Vit framleiða og umvæla nótir til alivinnuna umframt:

- Vaska og impregnera nótir
- Levera kompletar fortoyningar, akker, tog o.a.

Annars hava vit alla útgerð til trol, nótir og alivinnuna

VÓNIN LTD.

Høvuðsskrivstova:

Vónin P/F
Bakkavegur 22
530 Fuglafjarður
Telefon 444 246
Telefax 444 579
www.vonin.com

Tórshavn:

Álaker
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

Miðvágur:

Telefon 33 29 46

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radióútgærð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgærð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatíons-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatíons Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikatíons	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensarar og kabinet	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgerð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

Mjólkarbátar

Í hesum blaðnum prenta vit grein, sum Petur Háberg hevði í "Hugbirtingum" um Mjólkaforsýningina og fyrsta mjólkabátin "Ruth". Í komandi blaði hava vit nýtt tilfar um "Ruth", sum er

fingið til vega av Álvi Danielsen, sum er kendur av lesarum okkara. Her verður m.a. greitt frá tí serliga poststemplinum, sum "Ruth" hevði, og sóknast verður eftir, um tað er til enn.

Stabbin.

Ruth.

Brennivíslóggávan verður ofta havd á lofti, og ymsar hugsanir eru um hana og um fólkaatkvøðuna á sinni. Men orðaskiftið og valstríðið upp undir atkvøðu fekk eina avleiðing, sum fáur kanska veit ella hugsar um.

Upp úr Danmark kom maður, Petur Jensen av navni, ið skuldi sláa eitt slag fyri fráhaldsmálið. Og tað gjørdi hann eisini. Hann var fullærdur meiaristur.

Í Havn høvdu nakrir menn eina tíð arbeitt fyri at seta á stovn eina mjólkarsølu til tess at bota um mjólkarnefðina í Havn. Samstundis sóðu teir, at tað fór at vera neyðugt at hava ein bát, ið dagliga kundi sigla út á bygdirnar eftir mjólk. Tað var eyðsæð, at ein tilík fyrirkoma vildi vera til gagns, ikki bert fyri Havnina, men samstundis fyri neyta-

haldið úti um bygdirnar – og ikki minst fyri flutning av fólki, vørum og posti millum bygdirnar – fyri fyrst norðanfjørðs.

Hesir menn komu í samband við Petur Jensen, og fingur teir mong góð ráð frá honum, og lovaði hann sum fullærdur mjólkarvirkismaður at dugna teimum sum best. Árið eftir sendu teir boð eftir honum at taka við sum fyrstøðumaður fyri nýstovnaða mjólkarvirkinum í Havn. Hann var maður í bestu árum, og her kom hann at útínna lívsverk sítt.

Ævintýrferð við "Ruth"

Tað er ein góðan summerdag í 1921, tíðliga um morgunin. Ein 7 ára gamal havnardrongur (Petur sjálvur) stendur har frammi á mjólkarbátinum "Ruth" og hyggur eftir,

hvussu tað skúmar frá bógnum, meðan báturin stillisliga sker seg gjøgnum sjógvin, einki motor-dunk, eingin risting. Men hetta er eisini en stórus dampari heldur hann. Hetta er fyrstu ferð, hann sjóvegis er farin heimani frá. Hann fer ein túr aftur eftir. Nøkur fólk sita á lastalúkuni. Her er eisini ein so blíð kona. Hon peikar móti einum landi við nøkrum húsum langt burturi og sigur: "Hatta er Toftir – har skal eg fara. Men tað verður ikki enn á sinni, at vit koma so langt. Og inn ímillum har eina-staðni liggja Heiðarnar, har sum tú skal fara, og tað verður upp aftur longur. "Nei, sum hetta landið er stórt" hugsar drongurin. Lagt verður at inni á einum firði, menn rokast umborð og á bryggjun. Dreingir og hundar koma rennandi oman eftir gøtu-

ni fyri at vera við til dagsins stórhending. Tómir mjólkadunkar verða langaðir í land, meðan menn taka ímóti fullum dunkum, sum nokk eru tungir at lyfta, tí at menninir rodna í andlitinum. Okkurt fólk fer í land og onnur koma umborð og veitra dúgliga, tá ið báturin fer frá aftur. Hetta hendir fleiri ferðir.

Eina ferð verður lagt at við eina hvalastøð. Har flóta reyðbláir uppblástir innvøllir av hvalum, har er ørgrynna av likkum sum berjast um garnar og leika so í, at tað ikki hoyrist mannamál. Menn flensa hálvuppskornan hval, og har er nakað sami roykur sum við lýsihúsið úti á Rundingi.

At enda verður lagt at, har drongurin skal í land og blíð fólk taka hann við sær, har hann skuldi uppliva 14 ævintýrdagar. Men

tað hevur einki við hesa søgu at gera.

Hesin bátur, sum í dreingjaeygum var ein stórus dampari, var dampbátur, men ikki var hann meira enn 15 tons brutto, keyptur í Stavanger í 1908 fyri 14.000 kr.

Men vit mugu heldur fáa fatur í fyrra enda á hesi søgu. Undangongumenninir í hesum at fáa sett á stovn mjólkarvirki og rutusigling vóru: Napoleon Andreasen í Dali, C. Christiansen banka-stjóri og Valdemar Lützen. Teim krevst ein partapening uppá kr. 22.500, og so skriva teir til aðalstjórnina fyri postverkið í Keyptmannahavn. Teir greiða gjølliga frá, hvat veldugt framstig tað vildi verið fyri postflutningin, um ein bátur hvønn dag fór til allar hesar ymsku bygdirnar og aftur til Havnar sama dag. So teir

heita á postverkið um at fáa loyvi til postflutningin, sum teir mega hava minst kr. 4.000 fyri um árið, umframt tað eitt lán, kr. 6.000. Hetta gekk so mikið væl í hond, at felagið varð stovnað 5. mars 1908, og longu 1. apríl byrjaðu teir at sigla við einum motorbáti, ið æt Dan, sum teir leigaðu frá Gamla Jensen, smiði.

"Ruth" ein stórhending
Frá 1. august byrjaði "Ruth" at sigla, "mjólkarbáturin", hann var hvítur við reyðum skorsteini. Hann hevði dampmaskinu og meistarinn fyrði sjálvur. Leingí vóru Jógván hjá Mikkjali í Dali skipari og Dánjal í Horni meistar. Hann kundi ikki leggja at í Vágsbotni, men har varð stoyptur ein stabbi nakað úti, sum plankar vóru lagdir út á og bátar og smærri før landaðu fisk har. Her legði "Ruth" viðhvørt at, men oftast mátti verða fergað ímillum. Fastur fergumaður var um tað tíðina Poul Johannes hjá Páll, sum búði í Tróndargøtu. Har vóru dreingirnir altíð klárir at taka eina hond í við bæði at ferga og at hjálpa honum at bera mjólkardunkar niðan í mjólkarforsýningina sum var í niðaru hædd í Arnes Minde. Hesi húsini átti Poli í Dali. Hesi hús eru í dag barnaansingarstovnur.

Í 1909 var Petur Jensen komin upp at taka við

Streymur.

Seinni Sigmundur.

C. Christensen.

Valdemar Lützen.

Poli í Dali.

Peter Jensen.

Rubbek.

leiðsluni fyri kr. 125 um mánaðin, og sonurin fekk kr. 60 í mánaðarløn. Maskinurnar komu og mjólkarvirkið byrjaði í septemb-er sama ár.

Tungt varð at bera dunkarnar niðan úr Vág- botni eftir vegi, sum lá millum bátadráttin og pakkhúsið Carlsborg. Nú mugu vit tó ikki drukna í mjólkini men taka táttin upp viðvíkjandi bátinum. "Ruth røkti framvegis sigl- ingina í Sundalagnum og á Skálafirði. Í 1923 keypti felagið motorbátin "Sig- mund" frá Handilsforein- ingini, sum vist helt upp- at um hetta mundið. Sig- mundur var bygdur á Skála, og tað fyrsta árið sigldi hann til Skálavíkar og Húsavíkar, hagani nógv mjólk var at fáa. Árið eftir fór hann eisini at sigla til Miðvágs. Við "Sigmundi" plagdu at vera Karl á Kák, sum førði hann, stundum vóru Karl í Fútastovu og Edvard Lindenskov við, og tá ið Kvívíks Karl yvir- tók hann, var hann rætti- liga leingi við.

Í 1926 varð "Dúgván", sum Lias í Rættará hevði bygt til Vágshotnhandilin, keypt. Hon flutti post til Nólsoyar, Skopunar og út í Hest. Seinni varð hon eisini sett inn í siglingina til Víkar, Norðskála og Eiðis. Óli hjá Essa og Ják- up hjá Kaldbaks Peturi

sigldu nógv við "Dúgv- uni". Tá ið ísvirkið á Tvør- oyri fór á heysin, keypti Mjólkarvirkið ísvirkisbát- in "Streym". Hann var bygdur til alla sigling og til allan sjógv, so hann var væl egnaður til rutusigl- ing. Frá Streymi, sum sigl- di vestureftir til Klaksvík- ar, Viðareiðis og Svinoyar, minnst vit Kristjan Mart- in og Sofus hjá Linu.

Yvirtrúgv

Tað er soleiðis, at millum siglandi menn trívist rættiliga nógv av tí, sum vit landkrabbar kalla yvir- trúgv. Ikki bert millum fiskimenn og langfara- menn. Eisini millum teir ið røkja rutusigling. Og sumt er ikki rætt bert at skýra sum yvirtrúgv. Eg visti, at á einum av hesum rutubátunum vóru teir fullvísir í, at kom ein viss kona umborð, so fingi teir ein ringan túr. Ein fagran summardag sóðu teir hana koma umborð. Hon skuldi til Havnar. Teir gløddu hvør uppá annan, men uggaðu seg við, at hetta góða veðrið kundi ikki broytast uppá tímar. Men hvat ið var ella ikki, hann dróg á luftina bein- anvegin, og at øtla í sjón- um, og tá ið teir vóru komnir hálvan vegin, var so nógvur vindur og so ringt í sjónum, at tað gjørdist ein av teim mest

knossasligu sjóverkstúr- um, teir vistu frá at siga.

Tróndur

– ikki minni farið "Ruth" sigldi sum frásagt norður í Sundalagið til Hvalvíkar og Oyrar og á Skálafirði inn til Skála og Söldafjarðar, so tað er vituligt, at tað broytti og lætti øgiligt um postflut- ingin, sum inntil tað hevði verið trupul og seinur. Tað sigur seg sjálvt, at tá ið hann hevði siglt frá 1908 og upp í tjuguni, var hann ov lítil bæði til ferðafólk, post og góðs. Stundum var onkur bátur leigaður at sigla umframt, men undir krígnum, tá nógv varð vunnið við útróðri, var ofta ringt at fáa nakran bát til leigu.

Felagið keypti tess- vegna í 1926 í Oslo ein stóran og skjóttgangandi motorbát fyri 21.000 nkr. Hann var ikki meira enn 6 ára gamal og fekk navnið "Tróndur". Og hann var ein luksusbátur, ið ikki var eiti á. Hann hevði salón niðri undir og eina lítla roykisalón. Beinkirnir vóru polstraðir eins og ryggjastuðulin, ið kundi skiftast soleiðis, at tú vendi tann vegin tær hów- aði best. Har var, í hvussu er eina tíð, útsøla av drekkamunni og góðgæti. Og á yvirbygninginum

var "promenadudekk" og beinkir fram við lúnning- ina – so tað var skilligt eitt stórt framstig. Og so hvørt sum vegir eisini komu frá teim bygdum, har hann legði at, er tað skilligt, at hetta var risa- broyting í samferðsluni í Føroyum. Meir krevur meir vita vit. Nú kendist tað sum tíðarspell, at bygdafólk ikki kundu koma heim aftir sama dag. Um summarið 1935 var fyriskipanin broytt so- leiðis, at mjólkarbátarnir triggjar ferðir um vikuna gjørdur tveir túrir um dag- in. Gamli Jóannes í Funn- ingsstovu var í Noregi eftir "Trónði" og førði hann eina tíð. So var tað vist Rubekk hjá Mourtsi og síðan Hans í Funnings- stovu, sonur Jóannes. Hann førði bátin í mong, mong ár.

Tróndur hevði tveir motorar, so tað var ikki undarligt, at hann risti nakað illa, serliga í sam- burði við "Ruth", sum við síni dampmaskinu streyk á tann hátt stillisliga gjøgnum sjógvin.

Í 1939 fekk Løgtingið allan rætt til strandfara- sigling, men fyrst fekk mjólkarvirkið loyvi til at røkja allar sínar rut- ur. Aftaná kríggið tók landsstýrið fleiri og fleiri rutur undir seg, men rut- urnar Sundalagið-Skála- fjørðin hevði meiaríð framvegis. Í 1949 var ein strandfarabátur í Suður- onglandi "Green Dolph- in" keyptur. Men gleðin um hann var stokkut – eina ódnarnátt í februar mánaði 1950 rak hann á land í Lítluvík í Havn og gjørdist vrak. Sama árið keypti felagið ein annan bát úr Onglandi. Hann fekk navnið "Sigmundur" og loyvi til at flyta 250 ferðafólk. "Sigmundur" sigldi fram til 1967, tá "Tróndur" varð keyptur. Seinni gjørdist tað "Dúgv- an", síðan "Ternan 1" og í ár gjørdist henda sigling søga, um ikki tað eydnast Sámál Petur í Grund at byrja sína ætlaðu rutu í

Virkishúsin í Tórsgøtu.

Arnesminde.

Virkishúsin í Tórsgøtu.

heyst. Men tað eru longu nógv ár síðani, at mjólk- in bert varð ferd við tanga- bilum.

Rubbek rumsteraði Mjólkarvirkið bygd- i hús við Tórsgøtu og flutti úr Bringsnagøtu niðan hagar í 1922. Í 1928 bygdu teir pakkhús niðri í Vág- botni. Og her rumsteraði

Rubbek. Hann hevur ver- ið uppi í mest sum alla tíðina. Fyrst við bátunum og síðan í pakkhúsinum. Hesin maður, ið skapti hugna og skemt alla stað- ni hann kom, maðurin ið dugdi at gera gráar lötur litfagar, ikki minst eftir loknan arbeiðsdag.

Gamli Tróndur.

Summargestir:

Pia og Carsten arbeiða fyri tey veiku

Í næstseinastu viku hevði Óli Jacobsen danskar gestir, nevniliga hjúnini Carsten og Pia Ohmsen.

Søgan um teirra kennskap er hon, at hóast Óli hevur eina góða heilsu, so hevur hann tríggar ferðir verið innlagdur á Ríkissjúkrahúsið, tveir-tríggar dagar hvørja ferð. Her er hann komin at kenna svensku Piu, sum er sjúkrasystir, og tí hevur verið í sambandi við nógvar færoyingar. Pia hevur fingið so mikið av áhuga fyri Føroyum, at hon saman við manninum, Carsten, og dóttirini komu til Føroyar í 2000. Longu tá ivaðust tey í, um tey skuldu fara til Skotlands at ferðast, men valdu heldur Føroyar. Hesa ferð komu tey so fyrst til Føroyar í fyra dagar. Higani fóru tey við flogfari til Skotlands, har tey skuldu koyra runt í toki í eina viku.

Carsten hevur eisini fingið áhuga fyri Føroyum, og hann lesur javnan FF-blaðið, og hann sigur seg skilja ein stóran part av tí.

Vit hava fyrr umrøtt tey bæði her í blaðnum. Tey búa í einum býarparti í Keypmannahavn, sum hevur ein serligan uppruna. Upprunin er nevniliga tann, at arbeiðarar tóku seg saman um at útvega sær íbúðir, har tað var meira sunt at búa. Íbúðirnar skuldu vera størri, og tær skuldu allar hava eitt fríki, samstundis sum bann varð sett fyri skokju- og vertshúsum á økinum. Vit høvdu ta áhugaverdu søguna um hesa íbúðarbygging her í blaðnum í 2000. Men nú eru tað ikki arbeiðarar,

sum búa her. Heldur væl løntir akademikarar, sum hava ráð til tann framúr høga prís, sum nú má gjaldast.

Givin sum sjúkrasystir Pia er nú givin sum sjúkrasystir. Hon fór fyrst at læra til sjúkrasystir í innu. Tá hon var liðug við hetta, fekk hon starv í felags umsitingini hjá heilsusystur og heima hjálparum á Østerbro. Samstundis tekur hon eina enn hægri útbúgving í Århus, hagar hon fer við toki nakrar dagar um vikuni og verður væntandi liðug komandi ár.

Vit hava spurt Piu eitt sindur um hennara nýggja arbeiði. Økið, hon er við at umsita, kallast Ydre Østerbro, sum hevur 35.000 íbúgar.

Tað, sum er størsta "hóttan" móti hennara arbeiðsplássi og helst tað, sum brýtur mest av við føroysk viðurskipti, er tann kapping, sum er millum tað almenna og privatar fyrirkur, sum bjóða fólki ta somu tænastu sum t.d. heimahjálpar. Ein slík kapping er eitt beinleiðis úrslit av nýggja borgarliga privatiseringspolitikkinum, sum kanska enn tá varð byrjaður av undanfarnu javnaðarstjórn.

Fíggarætlanin, sum Pia og hennara starvsfelagar hava at arbeiða eftir, er 35 mill. kr. árliga. Nýtslan hevur tó ligið um 40 mill. Tey hava 700 brúkarar, so tað er lætt at rokna út, at nýtslan pr. brúkarar er 50-60.000 kr.

Carsten og Pia undir Hestbjørgunum; hetta var eitt stórslegt upplivsi.

Økið verður sera hart koyrt. Fyri hvønn brúkarar verður roknað út uppá minuttir, hvussu nógva tíð tey kunnu brúka til hvat, sum t.d. at rudda, greiða ella vaska brúkaran. Hetta merkir, at tað ikki er tíð til ta sosialu samveru, sum ikki er minni brúk fyri í einum stórbýi enn tað, sum vit kenna til í Føroyum t.d. Tann, sum tekur avgerð um, hvussu nógva tíð skal brúkast, er ein "visitor", sum fer heim at meta um tørvin.

Hetta er ein skipan, sum er innflutt úr Svøríki, men sum teir har eru við at fara burtur frá aftur.

Men hóast tað verður skert, so er Danmark framvegis eitt sera sosialt land, har tað í størri mun verður tikið hædd fyri meira rímligum sjónarmiðum, enn vit gera í Føroyum.

Vit hava áður her í blaðnum nevnt dømi um persónar, sum fáa heilabløð-

ing og lammast. Aftaná lidna sjúkrahúsviðgerð fáa viðkomandi at vita, at nú kann sjúkrahúsviðgerð ikki gera meir, og viðkomandi verða útskrivað.

Men tað verður samstundis ávíst sjúklingum, at neyðugt er at fáa fysioterapiviðgerð, hvørs endamál er at "halda tær" við heilsustøðuni. Hetta verður eisini kallað viðlíkahald, so tað, sum varð bót um støðu hansara, ikki skuldi fara fyri skeytið aftur.

Í Føroyum er ásett, at viðkomandi skal gjalda hesa viðgerð sjálvur, tá parturin hjá sjúkrakassanum er trektur frá.

Hetta er ein skipan, sum á fleiri økjum merkir, at mismunur verður gjørdur á sjúklingum. Í fyrsta umfari er talan um stóran mismun millum sjúklingar, sum búa í Havn og á bygð. Í Havn ber til at fara beinleiðis til eina viðgerð á staðnum. Kundi hon verið gjørd á landssjúkrahúsinum, hevði viðgerðin verið ókeypis. Men tá her er tørvur á orku og harvið viðgerðarmøguleikum, er neyðugt hjá teimum flestu at fara til privatar viðgerarar, sum kosta.

Einasti móguleiki at fáa eina slíka viðgerð goldna av tí almenna er forsorgarlógin, har fortreytin er, at viðkomandi stórt sæð einki skal eiga í peningi. Hetta er aftur ein mismunur, sum merkir, at tey, sum hava dugað at spart upp, verða revsað í mun til hini.

Pia váttaði, at slík viðgerð er ókeypis fyri við-

komandi í Danmark. Sjónarmiðið er vælsaktans, at uttan mun til sjúku, skulu sjúklingarnir hava somu viðgerð. Tað ber ikki til, at summi fólk við eini sjúku skulu gjalda og onnur ikki. Tað slepst ikki undan, at hetta kemur at merkjast sum mannunur.

Men at fáa hetta broytt í Føroyum tykist at vera ómøguligt.

Carsten arbeiðir við 80 tjóðir

Carsten er upprunaliga lærari, men fór so at lesa psykologi í síni frítíð. Nú arbeiðir hann sum psyko-logur í Brøndby Kommune, og her arbeiðir hann bert við børnum og ungum upp til 18 ár, sum hevur hansara stóra áhuga. Hann hevur nógvar royndir á hesum øki. M.a. sigldi hann við tí eina ferð nógva umrødda skipinum, "Fulton", har manningin var óargaligir dreingir, sum skuldu fáast á rættkjøl. Hetta eydnaðist eisini í ein stóran mun.

Avbjóðingarnar eru eisini nógvar á hesum økinum. Í kommununi búa 18.000 fólk, men av hesum er triðingurin innflytarar. Tað eru enntá øki í býnum, har ikki færri enn 80% eru innflytarar. Og innflytarar kann vera so nógva, tí Carsten arbeiðir við fólki frá ikki færri enn 80 tjóðum, sum sjálvsagt umboða nógvar ymiskar umstøður. Nógva av hesum børnum hava ræðuligar royndir, sum ofta merkja munandi sálarlig mein. Slík børn krevja eina sera umfatandi við-

gerð fyri at koma á rættkjøl.

Carsten kennir sera væl viðurskiptin hjá muslimum, og hvussu teir hugsa. Hann hevur m.a. lisið Koranina fyri betur at kunnu skilja teir. Her er stórir munur á. Her kann upplivast tann stóra spekulatióin í donsku vælferðarskipanini. Men teir hava so ein eginleika, sum hjá okkum fyrr varð roknað sum ein dygd. Tey taka sær sjálvi av teirra eldri, sum tískil ikki upptaka plássini á ellisheimum o.l.

Ofta hoyrist um óargaligar ungar muslimar, men hetta er ikki allur sannleikin. Eins og hjá okkum "hvítu" eru teir flestu miðal hampafólk, sum arbeiða og liva sum onnur fólk.

Vandin er ein vaksandi bólkur av fundamentalistiskum muslimum. Teir skikka sær framúr væl, men hinvegin umboða teir eina fanatisku, sum er ræðandi. Teir skilja seg eisini meira burtur úr danska samfelagnum, har teir sum oftast eru føddir. Hetta kann føra teir í stórar trupulleikar við etniskar danir. Og so eru tað teir, "anden generations indvandrere", sum mest hoyrist um, og sum verða nýttir sum íblástur fyri tí vaksandi fremmandafigindliga politikkinum. Her finst eingin løtt loyst, ásannar Carsten

Hjá kommununi í Brøndby arbeiða umleið 10 sálarfrøðingar, og teir hava nóg mikið at gera. Carsten hevur sjálvur einar 100 opnar sakir.

Tey bæði vóru heppin við veðrinum, nú tey vóru í Føroyum. Farið var útferð kring Hest við "Norðlýsinum", og er hetta stórslegt. Eisini varð farið norður eftir og vitjað varð inni á gólvinum á sambýlinum á Eiði, Korndalsbýlinum.

Verður heilsan til tað, fara vit helst at síggja tey bæði aftur á klettunum!

Her vitjar Pia inni á Korndalsbýlinum á Eiði, har hon hitti tey fryntligu starvsfólkini Johannu t.v. og Annvør t.h.

FISKIMÁLARÁÐIÐ

Fiskiveiðieftirlitið

1. meistari til Fiskiveiðieftirlitið

Eitt starv sum 1. meistari við skipunum hjá Fiskiveiðieftirlitinum, verður her við lýst leyst, til setan skjótast gjørligt.

Starvið fevnir m. a. um hesar uppgávur:

- Vaktgangandi maskinmaður sambært ásetingunum frá maskinstjóra
- Skipa fyri og luttaka í dagliga arbeiðinum í maskinrúmunum, og rúmunum sum beinleiðis hava samband við maskinrúm, umframt rúm har maskinútbúnaður er
- Skipa fyri viðlíkahaldi sambært viðlíkahaldsskipan
- Annað fyrifallandi viðlíkahaldsarbeiði

Førleikakrøv:

- Vinnubræv sum Skipsmaskinmeistari á 1. stigi (STCW-regl. III/2 as 2nd Engineer).
- Heilsuváttan fyri sjómenn
- Leiðsluroyndir
- Góðan førleika at samskifta á føroyskum, norðurlenskum og enskum máli
- Góðan førleika at arbeiða sjálvstøðugt
- Góð samstarvsevni og hegni at fyriskipa

Setanartreytir:

Starvið er tænaðumannastarv og lønt í 28. lønarflokki sambært avtalu millum Fíggjarmálaráðið og avvarandi yrkisfelag. Setanarøkið fevnir um Fiskimálaráðið og stovnar undir tí, umframt hini aðalstýrini og Løgmannsskrivstovuna. Tænastustaðurin í løtuni er Fiskiveiðieftirlitið.

Starvsheiti er 1. meistari.

Tann ið settur verður, má kunna tola broytingar í starvinum, og at økið verður umskipa til eisini at fevna um aðrar uppgávur í Fiskimálaráðnum.

Umsóknir:

Umsóknir saman við avriti av prógvum, vinnubrævi og møguligum viðmælum, skulu verða Fiskiveiðieftirlitinum í hendi í seinasta lagi 31. juli 2003 kl 12.00.

Umsóknirnar skulu sendast til :

Fiskiveiðieftirlitið
Postsmoga 347, 110 Tórshavn

Nærri upplýsingar um starvið kunnu fáast við at venda sær til Fiskiveiðieftirlitið tlf. 35 30 30 og tosa við Jóannes Heimustovu, samskipara.

FISKIMÁLARÁÐIÐ

Fiskiveiðieftirlitið

Maskinstjóri til Fiskiveiðieftirlitið

Eitt starv sum maskinstjóri við skipunum hjá Fiskiveiðieftirlitinum, verður her við lýst leyst, til setan skjótast gjørligt.

Starvið fevnir m. a. um hesar uppgávur:

- Dagligu ábyrgdina av rakstri og viðlíkahaldi av øllum útbúnaði í maskinrúmunum og rúmunum, sum beinleiðis hava samband við maskinrúm, umframt rúm har maskinútbúnaður er
- Dagligu ábyrgdina av viðlíkahaldi av øllum dekkmaskinum so sum spølum, kranum og davitum
- Dagligu ábyrgdina av viðlíkahaldsskipanum
- Annað fyrifallandi viðlíkahaldsarbeiði

Førleikakrøv:

- Vinnubræv sum Skipsmaskinstjóri (STCW-regl. III/2 as Chief Engineer)
- Heilsuváttan fyri sjófólk
- Leiðsluroyndir
- Góðan førleika at samskifta á føroyskum, norðurlenskum og enskum máli
- Góðan førleika at arbeiða sjálvstøðugt
- Góð samstarvsevni og hegni at fyriskipa

Setanartreytir:

Starvið er tænaðumannastarv og lønt í 31. lønarflokki sambært avtalu millum Fíggjarmálaráðið og avvarandi yrkisfelag. Setanarøkið fevnir um Fiskimálaráðið og stovnar undir tí, umframt hini aðalstýrini og Løgmannsskrivstovuna. Tænastustaðurin í løtuni er Fiskiveiðieftirlitið.

Starvsheiti er maskinstjóri.

Tann ið settur verður, má kunna tola broytingar í starvinum, og at økið verður umskipa til eisini at fevna um aðrar uppgávur í Fiskimálaráðnum.

Umsóknir:

Umsóknir saman við avriti av prógvum, vinnubrævi og møguligum viðmælum, skulu vera Fiskiveiðieftirlitinum í hendi í seinasta lagi 31.juli 2003 kl:12.00.

Umsóknirnar skulu sendast til :

Fiskiveiðieftirlitið
Postsmoga 347, 110 Tórshavn

Nærri upplýsingar um starvið kunnu fáast við at venda sær til Fiskiveiðieftirlitið tlf. 35 30 30 og tosa við Jóannes Heimustovu, samskipara.

ALMENN SKEIÐ Á FRÓÐSKAPARSETRI FØROYA 2003-2004

1) Próvskeið í føroyskum

Endamálið við skeiðinum er, at menna hegnið at nýta málið sum amboð á ein góðan og fjøltáttaðan hátt og at økja fatanina av føroyskum máli og nýta tað í arbeiði, gerandislívi og til hægri lestur.

Skeiðið byrjar á *Føroyamálsdeildini* 22. september í einum flokki við undirvísing mánadag og mikudag, báðar dagar kl. 16.15-18.30.

- Fortreytir: Føroyskt á miðnámskúlastigi ella samsvarandi.

Lærari: Lena Reinert

2) Próvskeið í enskum

a) **Skeið til Cambridge Certificate in Advanced English** byrjar á *Setursskrivstovuni* 2. oktober í einum flokki við undirvísing hósdag kl. 13.00-16.00.

- Fortreytir: Miðnámsstigi A/B ella samsvarandi kunnleiki, eitt nú Cambridge FCE-royndin, førleiki í at nýta málið, talað og skrivað.

Lærari: Sharon Christiansen, MA.

b) **Skeið til Cambridge Certificate of Proficiency in English** byrjar á *Føroya Landsbókasavni* 1. oktober í einum flokki við undirvísing miku-dag kl. 9.00-12.00.

- Fortreytir: Staðið "Advanced English", málsligt students-, HF-, HH-prógv ella samsvarandi, góðan førleika at nýta málið.

Lærari: Sharon Christiansen, MA.

Próvtøkurnar verða í mai/juni 2004.

Nágreiniligari upplýsingar og tilmeldingarbløð eru at fáa á setursskrivstovuni. **Tilmeldingarfreistin er sett til 29. august 2003.** Næmingatalið er avmarkað; næmingar verða upptiknir, so hvørt tilmeldingarnar koma inn, til talið er fult.

Tilmeldingargjaldið er 650 kr.

Fyri próvtøku í føroyskum gjalda næmingar 500 kr. Fyri próvtøku í Advanced gjalda næmingar 800 kr. og fyri próvtøku í Proficiency 900 kr.

Fyrivarni verður tikið fyri møguligum broytingum.

FRÓÐSKAPARSETUR FØROYA

Setursskrivstovan
tlf. 35 25 00
J. C. Svabos gøta 14 · Postrúm 272 · 110 Tórshavn
www.setur.fo

Klaksvíkar Sjúkrahús

Økonomaassistentur/køksassistentur

Í samband við at ein økonomaassistentur fer í farloyvi, verður eitt avloysarastarv sum økonomaassistentur lýst leyst til setan frá 1. oktober 2003 til 30. september 2004, ella eftir nærri avtalu.

Eitt starv sum køksassistentur verður her við lýst leyst til setan frá 1. oktober 2003, ella eftir nærri avtalu. Arbeiðstíðin er 0,7. Umsøkjarin skal vera útbúgvin køksassistentur, ella hava líknandi kostútbúgving.

Løn og setanartreytir sambært sáttmála millum Økonomafelag Føroya og Fíggjarmálaráðið.

Vilt tú vita meira um starvið, ert tú vælkomin at seta teg í samband við økonomuna á tlf. 45 54 63, lokal 202.

Umsókn við avriti av prógvum v.m. skulu sendast til Umsjónarmannin, Klaksvíkar Sjúkrahús, FO-700 Klaksvík.

Umsóknarfreist 18.08.2003

S U M M A R F R Í

Skrivstovan er stongd frá 21. juli til
18. august 2003

FØROYA JARÐARRÁÐ

• fax 31 11 85 • teldupostur: fj@fj.fo •

www.fiskimannafelag.fo

Rættarloysið kann nú gerast upp í peningi:

Fiskimenn lógarfest minni sjúkrapening enn onnur

Tann, sum hevur minsta samband við føroyskar myndugleikar, kann ikki vera í iva um, at vit gerast meira og meira eitt rættarlest samfelag. Hetta hava vit havt nógv dømi um her í blaðnum, men nú kunnu eisini setast tøl á, hvussu hetta virkar móttvegis fiskimonnum.

Hetta seinasta dømið er lóggávan um sjúkraviðbót hjá fiskimonnum. Hetta er ein gomul skipan, har tryggjað hevur verið fiskimanni, sum fer sjúkur í land, og hetta verður váttað av lækna og skipara, fyrr 3 mánaðir og nú 2,5 mánaðir minstu-løn í sjúkraviðbót.

Hetta er ein upphædd, sum vanliga hevur ligið um eina vanliga mánaðarløn hjá arbeiðara á landi.

Sjálv minstalønin hjá fiskimonnum hevur síðan fyrst í 90-unum verið kr. 12.725. Við lóggávu í 1997 var sjúkraviðbóttin sett til tað sama. Seinnu árin hava vit havt stóran lønarvøkstur, og hetta hevur merkt, at sovæl minstalønin sum sjúkraviðbóttin er sigld afturút. Fyri sjálva inntøku trygðina merkti hetta ikki so nógv, tí hetta varð upp- vigað av dagstudninginum.

Men fyri sjúkraviðbóttina merkti hetta, at hon so við og við nærkaðist dagpengaupphæddini, sum er 80% av eini arbeiðarløn, og merkti hetta í sær sjálvum eina útholing av skipanini.

Í farnu tingsetu varð gjørd ein føst skipan fyri minstalønina. Hon skuldi vera 60% av eini dagløn hjá arbeiðara, og kom tískil at fylgja gongdini í arbeiðarlønunum.

Men samstundis verður einki gjørt fyri at sjúkraviðbóttin skuldi fáa somu regulering, sum skuldi verið ein sjálvfylgja, tí hesi bæði tingini hanga neyvt saman.

Hetta gjørdur vit fiskimálaráðið vart við, uttan at nakað hendi. Vit gjørdur vart við, at uttan at hesar upphæddir vórðu samantengdar, kundi skjótt fara at henda tað, at sjúkradagpeningurin, sum fylgir arbeiðarlønunum, kom at yvirhála sjúkrapengunum hjá fiskimonnum, soleiðis at fiskimenn veruliga komu at vera fyri vanbýti á einum øki, har hetta skuldi verið heilt óhugsandi.

Tá málið ikki varð tikið upp av fiskimálaráðnum, varð tað reist reist sum eitt tingmál av andstöðuni. Men hóast tað skuldi

verið ein sera einföld uppgáva at fáa samskipa lógina um inntøku trygd og sjúkraviðbót, so samsvar gjørdist millum lóginar, fekk nýggi landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum forpurrað hesum við teirri klassisku undanfærslu, at landsstýrið arbeiðir við málinum og skuldi koma við samsvarandi uppskoti á ólav-søku. Tað er so avgjørt einki sum bendir á, at nakað er í hesum. Tískil er sjúkraviðbóttin hjá fiskimonnum í dag ein tilvildarlig upphædd, sum hongur heilt í leysari luft uttan samband við nakað annað.

Sjón fyri søgn: Sjúkir fiskimenn fyri vanbýti
 Og nú gongur sjón fyri søgn. Aftaná at sáttmáli er gjørdur á privata arbeiðsmarknaðinum, er mánaðarlíga sjúkraviðbóttin samb. dagpengalógini kr. 14.989, íroknað frítíðarløn. Hetta er tann skipan, sum fyrst og fremst er galdandi fyri tímalønt. Men fiskimenn fáa sambært lógina um sjúkraviðbót kr. 14.478.

Munurin er tískil góðar kr. 500. Sjálvt um hetta ikki ljóðar so nógv, so merkir hetta, at takkað verið eini tilætlaðari lóggávu, so eru fiskimenn nú beinleiðis fyri vanbýti og fáa sum sjúkir lægri veiting frá tí almenna við sjúku, og hesin munur kemur - alt annað líka - at økjast, so hvørt tímalønirnar fara upp.

Vit skrivaðu herfyri, at fiskimenn kundu fara til dagpengaskipanina fyri at fáa munin. Men vit hava fingið at vita hagani, at hetta ber ikki til. Dagpengaskipanin gevur ikki nakra veiting á økjum, sum eru regulerað á annan hátt við lóg ella sáttmála.

Dugnaloyssi ella tilætlað Spurningurin er nú, um hetta er eitt úrslit av dugnaloyssi í fiskimálastýrinum, har teir ikki so frægt sum evna at skipa eina lóggávu, sum er so einföld, at hon hevði hægst tikið tímar hjá einum medarbeiðara at fyrirreika.

Ella um talan er um eitt úrslit av teirri rættarfatan,

sum vit so ofta hava greitt frá her í blaðnum. Sambært hesi rættarfatan hevur ein borgari ongantíð rætt, og hann skal ikki fáa sín rætt við tí góða.

Tað, sum eisini væl kann liggja aftanfyri, er, at tað her er talan um eina miðvísa roynd at taka grundarlagið undan lóginum um sjúkraviðbót, til hon at enda eins væl kann takast av, sum eisini hevur verið uppá tal. Tá verða summir fiskimenn, teir sum eisini hava fingið vanlukku trygging, munandi verri fyri. Hetta er nú ikki beinleiðis ein lóggávupolitikkur, sum ein kann kenna seg tryggja við í einum rættarsamfelagi. Men vil svara væl til tær royndir, sum vit annars hava av lóggávupolitikkinum, ikki minst eftir at vit hava fingið eitt løgmálaráð.

Fyri borgaran, í hesum førinum fiskimenn, kann tað fyri so vítt gera tað sama, hvør orsökkin er. Tað, sum telur hjá teimum, er, at lögtingið eftir tilmáli frá landsstýrismanninum á økinum, har hetta als ikki skuldi verið gjørligt, hevur framt eina lóggávu, sum beinleiðis diskriminerar teir.

Í samsvar við royndirnar seinastu fimm árin
 Uttan mun til frágreiðingina, so er hetta fult í samsvar við tær royndir, sum vit hava av almennu umsitingini seinastu fimm árin. Sum vit hava greitt frá, er ikki eitt tað einasta fiskimannamál avgreitt undir verandi landsstýri uttan í rættinum!

Hetta skal ikki fatast sum ein ákæra móti teimum á lönjavnningarstovuni, sum altíð hava gjørt eitt gott arbeiði. Ábyrgdina hevur politiski toppurin: Annfinn Kallsberg, Jørgen Niclasen og nú Jacob Vestergaard.

Við okkurt um 25.000 ymiskum vørum á hyllunum, stendur landsins størsta goymsla av eykalutum til taks hjá føroyska flotanum. Aftanfyri stendur eitt samtak av trimum føroyskum skipasmiðjum og einum mekaniskum verkstaði, ið hevur meir enn seksti ára royndir innan veitingar til skipaflotan – alt frá smærri umvælingum og viðlíkahaldi til um- og nýbygging av skipum.

Góðkendir tænastruvarar av:
 Wärtsilä
 Deutz-MWM
 Scania & Valmet
 Callesen
 Ulstein Brattvaag
 ABB-Turbochargers
 Desmi pumpum

stephanssons hús

P/F Tórshavnar Skipasmiðja
 Tlf. +298 31 11 55
 Fax +298 31 11 25
 e-mail: info@faroeyard.fo

P/F Skipasmiðjan á Skála
 Tlf. +298 44 11 55
 Fax +298 31 44 25
 e-mail: skala@faroeyard.fo

Vestmanna Skipasmiðja
 Tlf. +298 42 40 10
 Fax +298 42 40 05

Runavíkar Mekanisk Verkstaður
 Tlf. +298 44 70 36
 Fax +298 44 78 34

www.faroeyard.fo

SJÓBJARGINGARSTØÐIN

MRCC-Tórshavn

Tlf: +298-351300 * Fax: +298-351301 * Telex 81200 TLGR FA
 Inmarsat C: 423 116210 * Inmarsat B: 323 116220 (voice) 323 116221 (Fax)

Fráboðan um Seismikkvirksemi

Lýst verður, at seismiskar kanningar verða gjørdar á hesari havleið.

Útnyrðingshornið	61°30' N 005°20' W
Landnyrðingshornið	61°30' N 004°30' W
Landsynningshornið	61°00' N 004°30' W
Útsynningshornið	61°00' N 005°20' W

Felagið Veritas DGC Limited kannar økið.

Kanningarnar verða gjørdar vegna Statoil.

Byrjað verður	17-07-2003
Arbeiðið tekur væntandi	3 vikur
Skipanavni	SRV Seisquest
Kallibókstavir/Flagg	LDIA/Norskt
Fiskiveiðiumboð	Janus Rein

Samband fæst við SRV Seisquest á VHF rás 16.

Upplýsingar um dagligar seismiskar fráboðanir og ávaringar fáast á telefon 351300 ella telefaks 351301.

Eisini verður víst til heimasíðuna www.mrcc.fo.

FF fekk rætt!

Roknifeilur hjá ICES tekur grundarlagið undan tilmælinum í fjør.

Tann tíðin er farin, tá vit í Føroyum roknaðu eitt tilmæli frá ICES ella Fiskirannsóknarstovuni fyri at vera nærum ein bíbilskur sannleiki, soleiðis sum ein kann fáa fatan av, tá lisnir verða samandrættirnir hjá Fiskirannsóknarstovuni.

Eitt er tað, at royndirnar hava víst, hvussu lítið eftirfarandi hesi tilmæli eru. Men takkað verið ráðgevingini hjá Jón Kristjánsson, hava vit sæð, at tað kann ikki bert vera ein ráðgeving á einum øki sum hesum, og at tað vissuliga kann vera grund til at seta spurnar- tekin við almennu fiskifrøðina. Tí eiga meginfeløgini í veiðiliðinum allan heiður fyri at tey royna at útvega alternativa ráðgeving. Hendan ráðgeving hevur uppsnoddað ivamál, sum annars ikki høvdu komið fyri dagin.

Jón hevur altíð rætt! Jón er í teirri sterku støðu, at higartil hava royndirnar víst, at hann hevur rætt í sínum metingum. Hetta er ikki bert galdandi fyri veiðina undir Føroyum, men eisini fyri rækjur á Flemish Cap og fyri svartkjaftin fyri at nevna nøkur dømi. Jón hevur brotið við ta vana- hugsan, sum verður lærd á lærdu háskúlunum, har tað kemur speril í, tá fiskururin ikki uppførir seg

samb. lærubókunum.

Men tað, sum hevur stóran týdning, er, at Jón hevur lært sjálvt tann meiniga mannin at kunna seta spurning við almennu fiskifrøðina bert við at nýta vit og skil.

Víst verður til greinina aðra staðni í blaðnum, har vit í fjør, eins og Jón, settu spurning við pástandunum hjá almennu fiskifrøðini. Grundarlagið fyri hesum spurningum er tann endurgivna talvan, sum er almenna talvan hjá ICES fyri veiðitrýst ár um ár.

Ivi longu reistur í fjør

Fyrst er at siga, at hendan talvan longu seinasta ár vísti beinleiðis aftur, at veiðitrýstið eftir toski er økt síðan fiskidagaskipanin kom í gildi. Hon vísir greitt, at veiðitrýstið er lækkað fyri síðan at hækka aftur í 2001 til sama støði sum í 1996, tá fiskidagaskipanin kom í gildi. Í miðal er veiðitrýstið beinleiðis lækkað. Tískil hava pástandirnir hjá almennu fiskifrøðini um at veiðitrýstið er hækkað, síðan fiskidagaskipanini kom, longu tá verið milt sagt misvísandi.

ICES ásannar rokknifeil

Men tað, sum er beinleiðis áhugavert, er, at ICES nú ásannar, at uppgjørda veiðitrýstið fyri 2001 er

sett alt ov høgt. Nærri kanningar vísa, at veiðitrýstið heldur enn at vera 0,709 skal vera 0,45 ella júst tað sama sum í 2000. Hetta merkir, at meðan tølini í fjør vístu eina hækking í veiðitrýstinum uppá 57%, vísa nýggju tølini als onga hækking.

Hetta broytir sum rímligt er fullkomuliga grundarlagið fyri tí, sum almenna fiskifrøðin førði fram í fjør. Vit kunnu nú staðfesta, at veiðitrýstið í 2001 samb. egnu uppgørð hjá ICES er heili 36% lægri enn í 1996, tá fiskidagaskipanin kom í gildi. Tískil kann staðfestast, at pástandirnir hjá almennu fiskifrøðini hava ikki bert verið villeiðandi, men teir hava verið beinleiðis skeivir.

Í okkara meting í fjør vístu vit á, at tað av ICES útroknaða veiðitrýst fyri 7 ára gamlan tosk var økt hálva triðju ferð frá 2000 til 2001, sum tað eisini sæst á talvuni. Hetta kundi neyvan sigast at vera sannlíkt. Vit vístu á, hvussu nógv ein møgulegur feilur í einum slíkum lítlum ársklassa kundi merkja fyri heildarútrokningina við tí miðaltalsútrokningarhátti, sum varð nýttur. Nevniliga at allir aldursflokkar taldu tað sama uttan mun til stødd.

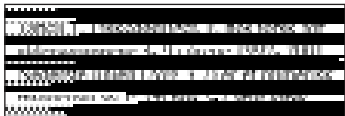
Víst varð á, at um hesin ársbólkur ikki var við, so hevði veiðitrýstið verið

0,494 í staðin fyri 0,709. Nú vita vit ikki hvørjar fortreytir eru fyri umrøddu rætting hjá ICES, men rættaða veiðitrýstið minnir sera nógv um hetta tal.

Nú sigur ICES veiðitrýstið fyri 2002 at hava verið 0,84 ella nærum tað tvífalda av nýggju metingini fyri 2001. Hetta talið kann sjálvsagt ikki takast í álvara, so stór sum óvissan vísir seg at vera í tølnum, og hetta er ikki minst galdandi fyri tey nýggjastu tølini.

Hvat er økt veiðitrýst?

Men hetta reisir aftur spurningin um, hvat økt veiðitrýst veruliga er. Her tosa almennir fiskifrøðingar og vinnan um hvørt sítt. Tað er eingin ivi um, at tá tosað verður um

Høvuðsgrundarlagið fyri hesi grein er niðasta talið fyri ár 2001, nevniliga 0,709, sum sigst vera veiðitrýstið. Hækkingin í mun til ár 2001 var høvuðsgrundgevingin hjá ICES og Fiskirannsóknarstovuni fyri at mæla til at lækka fiskidagatalið við teimum vanligu 25%. Men nú eitt ár seinni vátta ICES, at talið 0,709 er skeivt. Rætta talið er nevniliga 0,45, sum er sama talið sum árið undan. Tískil má grundarlagið fyri tilmælinum í fjør fyri ein stóran part sigast at vera burtur. Hóast hetta kemur sama tilmæli í ár! Viðmerkingar eru óneyðugar.

	Ár	92	93	94	95	96	97	98	99	2000	2001
Aldur											
2		0.021	0.013	0.025	0.070	0.339	0.040	0.079	0.121	0.126	0.098
3		0.100	0.102	0.130	0.161	0.191	0.166	0.216	0.273	0.409	0.111
4		0.327	0.187	0.191	0.461	0.450	0.407	0.313	0.420	0.350	0.670
5		0.111	0.144	0.141	0.130	0.147	0.076	0.071	0.176	0.107	0.161
6		0.448	0.190	0.213	0.163	0.006	1.005	1.010	0.711	0.489	0.009
7		0.435	0.296	0.147	0.339	1.158	1.401	0.718	1.161	0.002	0.571
8		0.115	0.190	0.167	0.104	0.494	1.113	1.166	0.741	0.476	0.141
9		0.192	0.225	0.201	0.334	0.862	1.027	1.024	0.574	0.181	1.118
Avg. 7-9		0.142	0.206	0.185	0.131	0.700	0.760	0.582	0.586	0.451	0.709

Forsker advarer mod ICES-beregninger

Vit hava fingið loyvi til at endurprenta hesa greinina úr danska Fiskeritidende. Hendan greinin er rættiliga aktuel í sambandi við okkara egna orðaskifti um ICES.

EU's genopretningsplan baseret på ICES-modeller vil ikke redde torsk, mener hollandsk forsker.

Af Henrik C. Sandvad
Fiskeri Tidende

Den hollandske forsker, Dr. Dolf Boddeke, siger til Fishing News, at torsken i Nordsøen ikke er ved at forsvinde, og der er ingen grund til at tro, at den er det.

Doktor Dolf Boddeke sad i arbejdsgruppen AFCM under ICES fra 1986-92 og var medlem

af kommissionens fiskerividenskabelige og tekniske komité i 13 år.

Det faktum, at ICES vurderede nordsøtorskens biogydmasse til 30.000 tons sidste efterår og en forsigtighedslinje ved 150.000 tons, betyder ikke, at torskebestanden ikke kan fortsætte med at reproducere sig selv, mener den hollandske forsker.

Det er blandt andet skotske landingstal, som ligger til grund for ICES computerberegninger, men Dolf Boddeke tvivler på,

om tallene er korrekte.

Han mener, beregninger hellere skulle være baseret på størrelsen af handlen med torsk.

Computer æder små torsk
Lige meget hvilket accepteret officielt tal man propper ind i computeren, så skal man med de nuværende beregningsmodeller ikke blive overrasket, hvis computeren fjerner halvdelen af biogydmassen fra et år til et andet, mener den hollandske forsker.

– For arter, som spreder sig over et stort område som torsk, så er en sådan forudsigelse ikke særlig sandsynlig. Sådan en vurdering er uacceptabel og skulle ikke danne basis for fiskeripolitikken, siger Dolf Boddeke til Fishing News.

Han vurderer, at den nuværende biogydmasse for nordsøtorsken er meget større end den nuværende vurdering på 30.000 tons, og den var sandsynligvis også højere end de 60.000 tons i 2001.

Gydningen af torsk afhænger nemlig ikke af antallet af torsk, men af hunnernes vægt.

En huntorsk på 130 cm, som vejer 24 kg, pro-

ducerer over 10 millioner Æg i en gydeproces, og en gennemsnitlig voksen hun producerer 400.000 Æg pr. kg., som den vejer.

– Med andre ord, hvis man forudsætter, at halvdelen af de 30.000 tons er hunner, så vil de producere over 600.000 milliarder æg, siger Dolf Boddeke.

Dette vil ifølge den hollandske forsker betyde, at bestanden hurtigt kan genopbygges under de rette miljøforhold.

Miljøet spiller ind
Forskeren peger på, at torskebestanden i begyndelsen af 1960'erne pludselig voksede fra næsten ingenting i den sydlige Nordsø til nogle

meget store årgange i 1963 og 1964.

Dolf Boddeke tror, at det skyldes et højt niveau af næringsstoffer, der trængte ind i Nordsøen, som kom fra fosfater fra Rhinen.

Men i 1990 forsvandt mængden af fosfat tilbage til niveauet i 1960 på grund af forurening. Men der blev en høj forekomst af nitrat tilbage, hvilket betyde en mærkbar reduktion af rødspætte, tunge, hvilling og muslinger efter 1985, mens torsken forsvandt fra den sydlige del af Nordsøen ifølge doktor Boddeke.

Tíðindaskriv frá ALS

ALS-gjaldið verður broytt

Tann 1. januar 2003 varð ALS-gjaldið sett niður í 0,5%. Í tíðindaskrivinum, sum varð sent út í mars mánaði í ár, í sambandi við at roknskapurin hjá

ALS fyri 2002 varð almennakunngjørdur, varð sagt, at neyvt eyga fór at verða hildið við, um eitt inngjaldsprosent uppá 0,5 var hóskandi, ella um

neyðugt fór at verða við hækkingum. Nevnt varð, at hesar kundu gerast neyðugar, treytað av møgulegum vøkstri í útgjaldi av arbeiðsloysisstuðli ella

lækkandi inntøkum vegna lækkandi lønarútgjaldingar í samfelagnum. Broytingar í hesum viðurskiftum kundu nevnliga koma at hava við sær, at tært fór at verða av eginognini.

Tøl hjá Arbeiðsloysisskipanini fyri fimm teir fyrstu mánaðirnar í ár vísa, at útgjaldið av arbeiðsloysisstuðli hetta tíðarskeið er út við 19% hægri enn fyri sama tíðarskeið í fjør. Henda øking í útgjaldinum kemst í høvuðsheitum av øktum arbeiðsloysi og lækkandi útrokningargrundarlagi hjá tí einstaka. Samstundis fer úr gildi kunngerð um broyting í kunngerð um arbeiðsloysistrygging fyri sjálvstøðug vinnurekandi, dagfest 13. november 2002.

Økingin í útgjaldinum av arbeiðsloysisstuðli hevur víst seg at verið nakað hægri enn okkara metingar vóru, tá ið figgjarætlanin fyri 2003 varð lögð. Í sambandi við inntøkurnar vóru okkara metingar fyri samlaðu lønarútgjaldingunum í samfelagnum somuleiðis nakað hægri enn tey 1,1% hesar øktust fyrstu fimm mánaðirnar í ár í mun til sama tíðarskeið seinasta ár. Hesar broyttu umstøður, samanhildið við eini stremban ímóti javnvág í roknskapartølunum, hava havt við sær, at stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina hevur tikið niðurstøðu um at hækka ALS-gjaldsprosent- ið úr 0,5% til 0,75% 1. september 2003. Hetta verður formliga fráboðað í kunngerðum, ið verða lýstar av stýrinum fyri Arbeiðsloysisskipanina í hesum døgum.

Arbeiðsloysisskipanin fer framhaldandi at fylgja væl við, um nú fráboðaða broytingin í ALS-gjaldinum er hóskandi, og sum nevnt omanfyri, eru møgulegar broytingar treytaðar av, hvussu gongdin verður í føroyska samfelagnum komandi tíðina.

Møguligt er at finna hetta tíðindaskriv og kunngerðirnar á heimasíðu okkara: www.als.fo

Hjartasamband

Sonur mín, gev mær hjarta títt.
Orðt. 23,26

Tað eru menniskju, sum ynskja at tæna Guði og gera ymiskt fyri hann. Um neyðugt, so vilja tey bæði nýta nógva tíð og orku til tað.

Hetta síggja tey sum lívsins hægsta og størsta mál – og tað skuldi tað eisini verið.

Í Bíbliuni síggja vit tó, at tað, sum Guð fyrst og fremst ynskir av tær, ella frá tær, er ikki, at tú tænist honum, fylgir honum, offrar fyri hann, tilbiður hann, vitnar um hann o.s.fr., men at tú gevur honum títt hjarta.

Her eru somu viðurskifti galdandi sum við tveimum, ið veruliga elska hvørt annað.

Tey ynskja ikki bara at fáa gávur, hjálp og umsorgan frá honum/henni, tey elska. Tey ynskja "hjartasamband". Tey eru ikki nøgd við minni.

Stórar og dýrar gávur kunnu vera góðar og væl meintar, tænarastar við, men tær kunnu ongantíð koma í staðin fyri hjartasambandið – kærleikssambandið.

Soleiðis er Guð. Hansara fyrsta og hægsta ynski er at eiga títt hjarta – hava hjartasamband við teg.

Ikki tí, títt hjartað er eingin dýrgripur ella skattur í sjálvum sær fyri Guði.

Tað er syndugt, við nógvum ljótum hugsanum, orðum og gerðum. Tað kennir størri trongd at søkja egnu æru og vilja enn Guðs.

Tað er meiri upptikið at tí jarðiska enn tí himmalska.

Er Guð veruliga áhugaður í einum so syndigum hjarta?

Já! Tað er bæði lægið og óskiljandi. Samstundis er tað kjarnin í gleðiðskapinum.

Fær Guð títt hjarta, verður hann Harri, skipari og kongur í tínum hjarta og lívi.

"Tí frá hjartanum sprettur lívið upp." Orðt. 4,23

Verður Jesus Harri í hjartanum, tín hjartans skattur, verður lívið sjálvt merkt av tí.

– Tí har sum gripur tín er, har man eisini hjarta títt vera. Muður mælir tað, sum hjartað er fult av - segði Jesus.

Tá ávirkar Jesus tínar hugsanir, gerðir og orð.

Eingin klárar av sær sjálvum at koma til Jesus ella at trúgva á hann.

Kortini sigur Guð: Sonur mín, gev mær hjarta títt.

Takka tí Guði og bið hann um fyrigeving, og um at hann má taka ímóti hjarta tínum – taka ímóti tær. Tá fært tú hjartasamband við Guð og ert frelstur.

Drag meg, o, Jesus, drag meg tó ei gávur eg beri við mær á leið!

Á, bert eitt syndugt hjarta er mítt, reinsa tað, Jesus, og ger tað til títt!

Ms. 515

Kunngerð

um broyting í kunngerð um arbeiðsloysistrygging fyri sjálvstøðug vinnurekandi

§ 1. Í kunngerð um arbeiðsloysistrygging fyri sjálvstøðug vinnurekandi, dagfest 26. november 1999, verður henda broyting gjørd í § 4, stk. 1:

ALS-gjaldið fyri hvørt ár hjá sjálvstøðugum vinnurekandi er 0,75 % av skattskyldugu inntøkuni sambært sjálvuppgávuni og skattaroknskapinum fyri síðst lokna roknskaparár. Afturat inntøkuni verða lagdar upphæddir, ið annars mugu metast at vera

vunnar av vinnuvirkinum, og frátrektar verða upphæddir, ið mugu metast vera høvuðsvinnuni hjá virkinum óviðkomandi.

§ 2. Henda kunngerð fær gildi frá 1. september 2003. Samstundis fer úr gildi kunngerð um broyting í kunngerð um arbeiðsloysistrygging fyri sjálvstøðug vinnurekandi, dagfest 13. november 2002.

Stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina, 2. juli 2003

Karin Kjølbro (sign.) formaður

Elisabeth O. Gaardbo (sign.)

ALS hevur til endamáls at veita fíggarligan stuðul til arbeiðsløys, at virka fyri luttøku møguleikum hjá arbeiðsløysum at fáa arbeiði og at smetta arbeiðsløysing fyr í føroyska arbeiðsmarknaðin. Á ALS starvast í løntum 18 fól. Virksemið hjá ALS er í høvuðsheitum lógsett. Óvasta hálvslan hevur stýrið fyri ALS, sum - eftir álitið frá arbeiðsgávum- og lóntakarløysingum á arbeiðsmarknaðinum - verður vald av Føroya Løgtingi.

Arbeiðsloysisskipanin • Postmøgla 3022 • FO-110Tórshavn
Tel 348550 • Fax 348551 • als@als.fo • www.als.fo

Kunngerð

um broyting av ALS-gjaldinum

Við heimild í § 9, stk. 3 í lógtingalóg nr. 113 frá 13. juni 1997 um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising, við seinni broytingum, hevur stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina fyrsett:

§ 1. Tað í lógtingalóg um arbeiðsloysistrygging og arbeiðsávising, § 9, stk. 1, nevnda ALS-gjald er 0,75 %.

§ 2. Henda kunngerð fær gildi frá 1. september 2003. Samstundis fer úr gildi kunngerð um broyting av ALS-gjaldinum, dagfest 13. november 2002.

Stýrið fyri Arbeiðsloysisskipanina, 2. juli 2003

Karin Kjølbro (sign.) formaður

Elisabeth O. Gaardbo (sign.)

ALS hevur til endamáls at veita fíggarligan stuðul til arbeiðsløys, at virka fyri luttøku møguleikum hjá arbeiðsløysum at fáa arbeiði og at smetta arbeiðsløysing fyr í føroyska arbeiðsmarknaðin. Á ALS starvast í løntum 18 fól. Virksemið hjá ALS er í høvuðsheitum lógsett. Óvasta hálvslan hevur stýrið fyri ALS, sum - eftir álitið frá arbeiðsgávum- og lóntakarløysingum á arbeiðsmarknaðinum - verður vald av Føroya Løgtingi.

Arbeiðsloysisskipanin • Postmøgla 3022 • FO-110Tórshavn
Tel 348550 • Fax 348551 • als@als.fo • www.als.fo

Já takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum fyri bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ókeypis - við gjalda postgjald

Navn: _____

Bústaður: _____

Bygd/býur: _____

FF-blaðið • postmøgla 58 • FO-110 Tórshavn

Tel 31 15 00 • Fax 31 07 00

E-postur: ff-blaði@post.olvant.fo

P/f Jógvan Weihe

Heil- og smásøla

Bjálvaðir ískassar á goymslu

70 ltr.
200 ltr.
450 ltr.

Ísurin heldur sær í 40 dagar

Staravegur 15 · Tlf: 31 38 97 · Fartlf: 21 38 97 · Fax: 31 38 83

T-postur: jwimport@post.olivant.fo · Heimasíða: www.jogvan-weihe.fo

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega eisini:

Plastbakkar · Pakkibond · Tape · Merkir · Etikettir
Knívar · Kitlar · Húgvur · Handskar · Svintur
Ymisk tól til ídnaðin · Reingerðisevni · Íbindingarevni
Plattar · Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísinn !!

FARPACK

Staravegur 5 · P.O. Box 3099 · 110 Tórshavn · Føroye Islands
Telefon 35 30 00 · Fax 35 30 10 · e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust
og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 42 40 34 / 42 30 01
fartlf: 21 33 17
fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

Hálvársroknskapurin 2003

í 1.000 kr.

Rakstrarroknskapur 1. hálvár

	2003	2002
Rentuinntøkur o.a.	159.315	163.964
Rentuútreiðslur o.a.	34.621	48.047

Rentuinntøkur netto	124.694	115.917
----------------------------	----------------	----------------

Vinningsbýti av partabrøvum og øðrum kapitalpørtum	265	183
Kostnaðar- og provisíonsinntøkur	10.586	8.919
Útreiðslur til kostnað og provisiónir	82	885

Rentu- og kostnaðarinntøkur netto	135.463	124.134
--	----------------	----------------

Virðisjavnan av virðisbrøvum og gjaldoyra	1.752	8.736
Aðrar vanligar inntøkur	15.645	8.342

Úrslit av figgjarpostum	152.860	141.212
--------------------------------	----------------	----------------

Útreiðslur til starvsfólk og umsiting	60.902	61.342
Avskrivningar av ótøkiligum og ítøkiligum ognum	1.624	1.655
Aðrar vanligar útreiðslur	79	0
Tap og burturleggingar fyri skuldarar (netto)	116.793	-12.666
Úrslit av kapitaláhugamálum	-2.434	1.737

Úrslit av vanligum rakstri undan skatti	-28.972	92.618
--	----------------	---------------

Skattur	-5.700	18.550
---------	--------	--------

Hálvársúrslit	-23.272	74.068
----------------------	----------------	---------------

Figgjarstøða pr. ultimo juni

Ogn:		
Kassapeningur og áogn í lánistovnum o.a.	221.873	341.979
Útlán	3.315.609	3.366.309
Láns-, partabrøv o.a.	1.597.057	1.537.693
Kapitalpartar í leysnýttum og tilknýttum feløgum	116.577	117.434
Ítøkiligar ognir	65.318	52.143
Aðrar ognir og tíðaravmarkingar	44.140	65.351

Ogn tilsamans	5.360.575	5.480.909
----------------------	------------------	------------------

Skuld:		
Skuld til lánistovnar	63.363	127.284
Innlán	3.792.749	3.822.902
Onnur skuld og tíðaravmarkingar	30.436	32.864
Avsetingar til skyldur	5.171	4.893
Úrslit higartil í ár	-23.272	74.068
Eginpeningur	1.492.127	1.418.898

Skuld tilsamans	5.360.575	5.480.909
------------------------	------------------	------------------

Ábyrgdir	149.718	242.772
Aðrar skyldur	62.086	51.877

Tøl, sum ikki eru tikin við í javnan, tilsamans	211.804	294.649
--	----------------	----------------

FØROYA BANKI

Næsta blað 14. august

FF-blaðið fer ikki í summarfrí. Tó verða tvær ferðir í summar trýggjar vikur ímillum útgávnar. Fyrru ferð verður við komandi blað. Tað kemur út 14. august.

Men tá verður eisini afturfyrir nógv áhugavert tilfar. Tá hava vit verið í Íslandi. Frá teirri ferðini koma vit at hava frásøgn frá minningarhaldinum um teir, sum doyðu við "Riddaranum" fyri 75 árum síðani og frá ferðini upp til Fagranes, har vanlukkan hendi.

Afturat hesum fara vit at vitja á Bakkafjørðinum, har nógvir føroyingar í síni tíð vóru til lands. Vit hava longu í hesum blaðnum frásøgn, sum lýsir hendan partin av føroysku fiskimannasøguni. Væntandi fara vit at kunna geva eitt størri íkast aftaná ferðina.

Tá Hans Pauli mátti bakka

Tað eru onkrar villur komnar í greinina við hesum heiti í seinasta blaði.

Fyrst skal sigast, at "Lammermuire" gjørdist til "Jógvan Elias Thomsen" og at "Jóannes Patursson" kom í 1947.

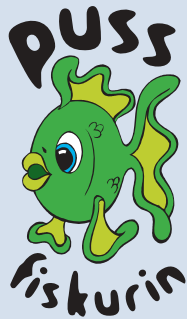
Annars greiðir Mortan hjá Andreasi í Hvannasundi frá, at søgan var ikki um Hans Paula, men um pápa hansara, Andreas. Hann var skipari á "Bóndanum", sum trolarin vanliga kallaðist millum manna, eystanfyrir umrødda tíðarskeið. Og hann var skipari á "Kallsevni" í 1955, tá skipararnir hittust aftur. Tað skal tó sigast, at tað hevur hóskað minni til lyndið hjá Andreasi enn hjá Hans Paula at sýta fyri at læra eingilskmenninar at virka saltfisk.

Mortan sigur annars frá, at tað var so ótrúliga kalt í Grønlandi í 1955. Hartil var lítið til av fiski. Tískil endaðu allir trolararnir, bæði føroyskir og enskir, eystanfyrir aftur.

Vit ótaka okkum at gera lýsingar fyrri virkir og einstaklingar uttan meirkostnað fyrri lýsaran
 Her fært tú bestu lýsingaravtaluna - blaðið verður stórt solum sálsmanninum

Lýsingar
 Tlf: 311569

Er nakað verri enn at lúgva fyrri konu síni?
 – Ja, viðhvørt er tað verri at siga sannleikan!

Tann lítli drongurin skuldi á skótalegu, og mamman minti hann á at lata seg í reinar hosur hvønn dag.

Tað gjørdi hann eisini, men sætta dagin passaði hann ikki í skógvarnar!

Lærarin lærði 1. klassa um storkin, og hvussu sjáldsamur fuglur hann er, hvussu nógv egg hann legði o.s.fr.

Kurt sat á aftasta beinki og flenti: "Jamen, lærarin, vit trúgva als ikki uppá storkin!"

Hvussu nógvir dreingir eru í Danmark?
 Tveir!
 Dan og Mark!

Tvær blondur funnu ein spegil á Áarvegnum. Önnur tók hann upp, hugdi í spegilin og segði: "Tað er okkurt kent við hasum andlitinum í spegilinum, men eg komi ikki í tankar um, hvør tað er".

"Lat meg síggja", segði hin blondan, og hugdi í spegilin. "Oyyss, hatta er jú eg – býtta!"

Bigami er at hava eina konu ov nógv.

Nakrir menn halda, at monogami er tað sama!

Nýggi "Skálaberg" komin

Orð & myndir:
 Torleif Johannesen

Mánakvøldið 21. juli kom nýggi "Skálaberg" hjá JFK-Trol á Klaksvíkina. Hetta var ein stór løta, har hópur av fólki hevði leitað sær oman á Kósabrunna fyrri at taka ímóti nýggja flaggskipinum í føroyska fiskiskipaflotanum. Klaksvíkar Hornorkestur spældi, og Steinbjørn Jacobsen, borgarstjóri, helt røðu.

Hanus Hansen, reiðari, helt eisini røðu, áðrenn tjóðsangurin varð sungin við Brandi Enni sum forsangara. Aftaná vóru øll bjóðaði umborð at síggja skipið.

Sigast má, at "Skálaberg" er eitt valaskip í allar endar. Hann er 74 m langur og 16 m breiður. Maskinan er ein 11.000 hk Wartsila. "Skálaberg" hevur 4 trolspøl, ið eru 42 tons hvørt. Hann hevur fýra trolbanar og kann veiða við trimum trolum í senn. Eg fekk upplýst, at "Skálaberg" er fyrsta skipið í heiminum, sum kann royna eftir rundum botnfiski, so sum toski, hýsu o.ø., við trimum trolum.

"Skálaberg" hevur kvotuna hjá gamla "Skálabergi" í Barentshavinum, og so ætla teir at royna eftir kongafiski í Irming-

Nýggi "Skálaberg" kemur á Klaksvík.

arhavinum.

Skipið er ógvuliga snøgt og nossligt. Øll kømurini hava wc, brúsu, fylgisveinasjónvarp, DVD-avspælarar og kuldaskáp. Messan og uppihaldsstovan eru ógvuliga nossligar við leðurmøblum. Telducafé er eisini umborð við 6 teldum, sum hava samband við alnótina. Harafturat er "fitnessrúm" og sauna.

Verksmiðjan er rættiliga nýmótans, so alt av fiskinum verður gagnnýtt. Tá fiskurin er komin í móttøkupavnin, verður hann fyrst blóðgaður og kruvdur. So verður innvøllurin skildur, so livurin,

magin og rognini verða goymd hvørt fyrri seg. Síðani verður fiskurin skráskorin og flaktur. Uggarnir og høvdið fara síðani í eina maskinu, sum sker uggarnar frá og sker kjálkarnar og lippuna burturúr. So verður flakið pakkað og fryst. Teir kunnu eisini frysta í "portiónir" og einkultfrysta. Alt hetta ger, at teir koma at gagnnýta kvotuna mest møguligt, samstundis sum teir økja um virðið á veiðini.

"Skálaberg" fer fyrst á kongafiskaveiði í Irming-arhavinum, áðrenn teir fara á toskaveiði í Barentshavinum.

Hópur av fólki var og tók ímóti.

Teir verða 36 mans við á kongafiskinum og 40 tá teir fara á toskaveiði.

Skipari verður Róðin Biskopstø, og Ólavur Biskopstø verður stýrimaður. Seinni koma teir

at skiftast um at vera skiparar.

Reiðaríi og manning verður ynskt tillukku og Guðs signing við skipinum.

dagsins **MYND**

"Dragin"

Nú um dagarnar vit vóru í Klaksvík fingur vit hesa myndina av "Draganum" fyrri fullum seglum. Nógvar arbeiði liggur aftanfyri, men væl riggar!

